

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษาวิจัยปัญหาและผลกระทบจากแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าในพื้นที่อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ในประเด็นเกี่ยวกับผลกระทบต่อความมั่นคงทางด้านสังคมเศรษฐกิจ และการเมือง เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ ผู้ศึกษาวิจัยได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกแบบมีโครงสร้าง และการสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วมโดยการสัมภาษณ์นั้นจะใช้คำถามแบบปลายเปิด เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้รับการสัมภาษณ์ได้แสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่ โดยแยกประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ทำการสัมภาษณ์ออกเป็น 4 กลุ่มดังนี้

1. เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองของรัฐ ได้แก่ เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองอำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่
2. เจ้าหน้าที่ตำรวจรสันทราย จังหวัดเชียงใหม่
3. ผู้นำท้องถิ่น ได้แก่ กำนันแต่ละตำบลในพื้นที่อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่
4. แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าที่เข้ามาพำนักอาศัยและทำงานในแต่ละตำบลของพื้นที่อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

4.1 ผลการศึกษา

4.1.1 ผลการศึกษาที่รวบรวมได้จากการสัมภาษณ์ประชากรกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองของรัฐ เจ้าหน้าที่ตำรวจ และผู้นำท้องถิ่น เป็นผู้ให้ข้อมูล สามารถนำมาประมวลและเรียบเรียง แยกแยะประเด็นหัวข้อการสัมภาษณ์ได้ 3 ส่วนดังนี้

- 1) ข้อมูลส่วนตัวทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์
- 2) ปัจจัยที่ทำให้แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่า เดินทางเข้ามาทำงานและพำนักอาศัยอยู่ในพื้นที่อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วย 5 ประเด็น ดังนี้
 - 2.1 การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ
 - 2.2 ภาวะการแข่งขันแรงงาน
 - 2.3 กฎหมาย/ระเบียบที่เกี่ยวข้อง
 - 2.4 การจ้างงาน/ค่าจ้าง
 - 2.5 โอกาสในการมีที่อยู่อาศัย

3) ปัญหาและผลกระทบจากแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่า ที่เกิดขึ้นในพื้นที่อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วย 3 ประเด็น ดังนี้

3.1 ปัญหาและผลกระทบต่อความมั่นคงทางด้านสังคม

3.2 ปัญหาและผลกระทบต่อความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจ

3.3 ปัญหาและผลกระทบต่อความมั่นคงทางการเมือง

4.1.2 ผลการศึกษาที่รวบรวมได้จากการสัมภาษณ์ประชากรกลุ่มตัวอย่าง ที่เป็นแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าที่ผ่านการขึ้นทะเบียนแรงงานต่างด้าวและพิสูจน์สัญชาติ และได้เข้ามาพำนักอาศัยและทำงานอยู่ในพื้นที่อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ เป็นผู้ให้ข้อมูล สามารถนำมาประมวลและเรียบเรียง แยกแยะประเด็นหัวข้อการสัมภาษณ์ได้ 2 ส่วน ดังนี้

1) ข้อมูลส่วนตัวทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

2) ปัจจัยที่ทำให้แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าเดินทางออกนอกประเทศตนเอง เพื่อเข้ามาทำงานและพำนักอาศัยอยู่ในพื้นที่อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วย 2 ประเด็น ดังนี้

2.1 ระบบการเมืองการปกครองของสหภาพเมียนมาร์

2.2 ภาวะเศรษฐกิจภายในของสหภาพเมียนมาร์

4.2 การสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองของรัฐ

4.2.1 ข้อมูลส่วนตัวทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ผลการศึกษาที่รวบรวมได้จากการสัมภาษณ์ประชากรกลุ่มเป้าหมายที่เป็นเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองของรัฐประจำอำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ เป็นผู้ให้ข้อมูลการสัมภาษณ์ จำนวน 2 คน คือ นายเอกวัฒน์ แสนปัญญา อายุ 53 ปี ตำแหน่งเจ้าหน้าที่นายทะเบียนราษฎร และ นายธัญธรณ์ ปิยะอิทธิพงศ์ อายุ 33 ปี ตำแหน่งเจ้าหน้าที่งานทะเบียนทั่วไป

4.2.2 ปัจจัยที่ทำให้แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่า เดินทางเข้ามาทำงานและพำนักอาศัยอยู่ในพื้นที่อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

1) การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของพื้นที่

ปัจจุบันพื้นที่อำเภอสันทราย เป็นพื้นที่ที่มีการขยายตัวทางเศรษฐกิจค่อนข้างสูง เนื่องจากการเจริญเติบโตหรือการขยายตัวของเมือง ส่งผลให้เศรษฐกิจมีการขยายตัวตามไปด้วย ประชาชนมีวิถีทางของการประกอบอาชีพที่แตกต่างไปจากอดีตที่ผ่านมา สังเกตได้จากในอดีตประชาชนส่วนใหญ่ในพื้นที่จะมีอาชีพเกษตรกรรม แต่ปัจจุบันประชาชนบางส่วนได้หันมาประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว หรือรับจ้างทำงานทั่วไป เช่น เปิดกิจการร้านค้า ร้านขายอาหาร เป็นลูกจ้าง หรือใช้แรงงานรับจ้างกันมากขึ้น ทำให้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นส่งผลให้เศรษฐกิจมีการขยายตัวมากขึ้น และการ

ขยายตัวของเมืองนี้ทำให้ประชาชนที่อยู่นอกพื้นที่หรือต่างจังหวัดได้อพยพเข้ามาเพื่ออาศัยหรือประกอบอาชีพกันเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะความต้องการด้านที่อยู่อาศัย ซึ่งปัจจุบันพื้นที่อำเภอสนทราย มีโครงการก่อสร้างบ้านพักอาศัยในรูปแบบของบ้านจัดสรร รวมไปถึงโครงการก่อสร้างอสังหาริมทรัพย์เพื่อการประกอบธุรกิจต่างๆ เกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก ส่งผลให้ความต้องการแรงงานด้านกรรมกรก่อสร้างเป็นที่ยอดเยี่ยเป็นอย่างมาก ซึ่งในจำนวนนั้นก็คือแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่า จะเห็นได้จากจำนวนของแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าที่เข้ามาทำงานในพื้นที่อำเภอสนทรายนับวันจะมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นทุกปี

2) ภาวะขาดแคลนแรงงาน

เนื่องจากความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจหรือการขยายตัวของเมืองมีมากขึ้น ทำให้ความต้องการที่อยู่อาศัยของประชาชนเพิ่มมากขึ้นตามไปด้วย ผู้ประกอบการด้านโครงการก่อสร้างอสังหาริมทรัพย์จึงมีความต้องการแรงงานเพิ่มมากขึ้น ซึ่งงานประเภทกรรมกรก่อสร้างนี้แรงงานคนไทยมักจะไม่นิยมทำกัน เนื่องจากเห็นว่าเป็นงานที่หนัก สกปรก และมองว่าค่าจ้างที่ได้จากการทำงานไม่คุ้มกับกำลังแรงกายที่ได้ลงแรงทำไป มีความต้องการเรียกร้องค่าแรงที่สูง ทำให้เกิดความขาดแคลนแรงงานในด้านนี้เป็นอย่างมาก ผู้ประกอบการจึงต้องแสวงหาแรงงานต่างถิ่นเพื่อเข้ามาชดเชยในส่วนนี้ เมื่อความต้องการแรงงานมีมากขึ้นแต่จำนวนแรงงานมีน้อยไม่เพียงพอความต้องการ ทำให้ผู้ประกอบการต้องหันไปพึ่งพาแรงงานต่างด้าวเข้ามาทำงานมากขึ้น และเนื่องจากส่วนใหญ่แล้วแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่ามักจะเลือกงานและมีความขยัน อดทน จึงทำให้สามารถหางานทำได้ง่าย ประกอบกับนโยบายของรัฐบาลที่ผ่อนผันให้แรงงานต่างด้าวสามารถขึ้นทะเบียนและพิสูจน์สัญชาติ เพื่อให้สามารถพำนักอาศัยและขออนุญาตทำงานได้อย่างถูกต้องตามกฎหมายไม่ต้องหลบๆ ซ่อนๆ จากการตรวจสอบจับกุมและปราบปรามของเจ้าหน้าที่ ส่งผลให้พื้นที่อำเภอสนทรายมีแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าอพยพเข้ามาพำนักอาศัยและหางานทำอยู่ในพื้นที่เป็นจำนวนมากตามไปด้วย

3) กฎหมาย ระเบียบปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง

ในอดีตก่อนมีการขึ้นทะเบียนและพิสูจน์สัญชาตินั้น แรงงานต่างด้าวเหล่านี้จะเป็นแรงงานที่เข้าเมืองมาโดยผิดกฎหมาย เมื่อเข้ามาทำงานก็ต้องลักลอบทำงานและจะต้องคอยระแวงระวังเจ้าหน้าที่ที่จะเข้ามาตรวจสอบและจับกุมดำเนินคดีตามกฎหมาย ทำให้แรงงานต่างด้าวส่วนใหญ่ไม่กล้าที่จะเข้ามาทำงานในประเทศไทย เพราะเกรงกลัวเจ้าหน้าที่ และเสี่ยงต่อการถูกจับและถูกผลักดันกลับไปยังประเทศของตน แต่หลังที่รัฐบาลมีนโยบายผ่อนผันให้แรงงานต่างด้าวที่เข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย สามารถดำเนินการขอขึ้นทะเบียนเป็นแรงงานต่างด้าวและพิสูจน์สัญชาติ เพื่อสามารถพำนักอาศัยและทำงานอยู่ในราชอาณาจักรได้อย่างถูกต้องตาม

กฎหมายนั้น ส่งผลให้แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าเดินทางเข้ามาพำนักอาศัยและทำงานอยู่ในพื้นที่อำเภอสันทรายเป็นจำนวนมาก เพราะแรงงานต่างด้าวเหล่านี้สามารถที่จะทำงานได้อย่างเปิดเผยภายใต้ข้อบังคับของกฎหมาย มีสิทธิในการพำนักอาศัย และมีเสรีภาพในการเดินทางไปไหนก็ได้ภายในราชอาณาจักรซึ่งไม่เหมือนในอดีตก่อนที่จะมีการพิสูจน์สัญชาติที่ถูกจำกัดการเดินทางเฉพาะภายในจังหวัดที่ตนได้ขออนุญาตทำงานเท่านั้น ถ้าจะออกนอกเขตพื้นที่จังหวัดก็ต้องขออนุญาตจากเจ้าหน้าที่ปกครองจังหวัดเป็นครั้งคราวไป นอกจากนี้ยังสามารถครอบครองหรือซื้อสิ่งของที่เป็นสังหาริมทรัพย์ต่างๆ ได้ด้วยตนเอง และสามารถทำธุรกรรมทางการเงินได้เองอีกด้วย ซึ่งการที่รัฐบาลโดยมติดคณะรัฐมนตรี มีมติให้แรงงานต่างด้าวที่เข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย สามารถมาดำเนินการขอขึ้นทะเบียนแรงงานต่างด้าวและพิสูจน์สัญชาติ เพื่อสามารถพำนักอาศัยและทำงานอยู่ในประเทศไทยได้อย่างถูกต้องตามกฎหมายนั้น เห็นว่ามีความจำเป็นและเหมาะสมกับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจของประเทศ ทั้งนี้ก็เพื่อเป็นการควบคุมและจัดระเบียบแรงงานต่างด้าวเหล่านั้นให้เป็นระบบที่สามารถควบคุมตรวจสอบได้ และยังเป็นประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจอีกด้วย

4) การจ้างงาน ค่าจ้างในการทำงาน

เนื่องจากแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าส่วนใหญ่แล้วจะเป็นแรงงานที่มีความขยันขันแข็ง มีความอดทนเป็นอย่างมาก ไม่เลือกงานเหมือนแรงงานคนไทย งานหนักเอา งานเบาก็สู้มีความรับผิดชอบต่องาน เชื่อฟังคำสั่งของหัวหน้าผู้ควบคุมงานหรือผู้ประกอบการเป็นอย่างดี และยังช่วยลดต้นทุนค่าใช้จ่ายในเรื่องของค่าจ้างในการทำงาน ทำให้ผู้ประกอบการมีความต้องการและนิยมที่จะจ้างแรงงานต่างด้าวมากกว่าที่จะจ้างแรงงานคนไทย และเมื่อแรงงานต่างด้าวเหล่านี้เดินทางเข้ามาในพื้นที่แล้วก็สามารถหางานทำได้ง่าย เนื่องจากเป็นแรงงานที่นายจ้างหรือผู้ประกอบการมีความต้องการอย่างมากและแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าเหล่านี้เมื่อเข้ามาทำงานแล้วก็จะได้รับค่าจ้างจากการทำงานเป็นจำนวนเงินที่สูงกว่าการประกอบอาชีพหรือทำงานอยู่ในประเทศของตน เนื่องจากประเทศไทยมีเศรษฐกิจดีกว่าสหภาพเมียนมาร์ และไม่ต้องถูกเอารัดเอาเปรียบจากรัฐบาลอีกด้วย จึงทำให้แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าพากันหลั่งไหลเข้ามาพำนักอาศัยและทำงานอยู่ในพื้นที่อำเภอสันทรายเป็นจำนวนมาก แต่ในส่วนของแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าที่ผู้ประกอบการได้มีการจ้างทำงานนั้นจะมีทั้งที่เป็นแรงงานต่างด้าวที่ถูกและผิดกฎหมาย คือมีแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าพวกที่ผ่านขบวนการขึ้นทะเบียนแรงงาน และผ่านการพิสูจน์สัญชาติได้ขออนุญาตทำงานแล้ว กับพวกที่ยังไม่ได้ผ่านขั้นตอนหรือกระบวนการดังกล่าว

5) โอกาสในการที่มีอยู่อาศัย

จากการที่ได้สัมผัสจากการปฏิบัติหน้าที่ ทำให้ได้ทราบว่าแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าที่เข้ามาพำนักอาศัยและทำงานอยู่ในพื้นที่อำเภอสันทรายนั้น ส่วนใหญ่จะเป็นแรงงานที่มีเชื้อชาติไทใหญ่สัญชาติพม่าที่ผ่านกระบวนการพิสูจน์สัญชาติแล้ว เมื่อมีการเดินทางเข้ามาพำนักอาศัยและทำงานในพื้นที่อำเภอสันทรายซึ่งมีวิถีชีวิตความเป็นอยู่และมีขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมที่คล้ายคลึงกับวิถีชีวิตในบ้านเกิดของตน และการที่มาทำงานและมีรายได้ทำให้คุณภาพชีวิตหรือสภาพความเป็นอยู่ดีขึ้น รวมถึงมีความรู้สึกอบอุ่นมีความรู้สึกมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ไม่ต้องคอยหวาดระแวงว่าจะเกิดภัยคุกคามใดๆ เหมือนกับตอนที่อยู่ในประเทศของตน จึงทำให้แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าส่วนใหญ่มีความต้องการที่จะพำนักอาศัยอยู่ในพื้นที่นี้ของประเทศไทยต่อไป แต่ก็มีแรงงานต่างด้าวบางส่วนที่ยังไม่ผ่านกระบวนการพิสูจน์สัญชาติที่ต้องการจะกลับไปใช้ชีวิตยังประเทศบ้านเกิดเมืองนอนของตน เนื่องจากมีบิดา มารดา ญาติพี่น้องหรือครอบครัวพำนักอาศัยอยู่ที่สหภาพเมียนมาร์ นอกจากนี้แล้วการได้รับสิทธิในด้านอื่นๆ อีกไม่ว่าจะเป็นสิทธิการรักษาพยาบาล สิทธิในการครอบครองทรัพย์สิน สิทธิในการเดินทางและสิทธิด้านการศึกษาของบุตรหลาน เป็นต้น ซึ่งสิทธิต่างๆ เหล่านี้เกิดขึ้นจากการนำนโยบายการบริหารจัดการแรงงานต่างด้าวของรัฐบาลมาปฏิบัติ ซึ่งเหมือนเป็นการเปิดโอกาสให้แรงงานต่างด้าวเหล่านี้สามารถพำนักอาศัยอยู่ในพื้นที่อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ได้อย่างถูกต้อง

4.2.3 ปัญหาและผลกระทบจากแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าที่มีต่อความมั่นคงของประชาชนในพื้นที่อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

1) ความมั่นคงทางสังคม

การดำเนินชีวิตประจำวันของแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าที่เข้ามาพำนักอาศัยและทำงานอยู่ในพื้นที่อำเภอสันทรายนั้น โดยรวมแล้วก็ไม่มีผลกระทบต่อการใช้ชีวิตประจำวันของประชาชนในพื้นที่สักเท่าไร เพราะส่วนมากแล้วแรงงานต่างด้าวเหล่านี้จะใช้เวลาในแต่ละวันไปกับการทำงานในหน้าที่ของตนเป็นส่วนใหญ่ เนื่องจากต้องการทำงานเพื่อหารายได้มาเลี้ยงดูครอบครัวและเก็บเงินที่ได้จากการทำงานบางส่วนส่งกลับไปให้ญาติพี่น้องของตนที่อยู่ประเทศบ้านเกิด การใช้ชีวิตประจำวันของแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่ากับประชาชนในพื้นที่อำเภอสันทรายจึงไม่ค่อยมีความสัมพันธ์หรือยุ่งเกี่ยวกันสักเท่าไร ต่างคนก็ต่างดำเนินชีวิตประจำวันของตน

ในส่วนของการก่อปัญหาอาชญากรรมนั้น แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าที่เข้ามาพำนักอาศัยและทำงานในพื้นที่อำเภอสันทราย ก็ได้สร้างปัญหาที่มีผลกระทบต่อสังคมเกิดขึ้นเช่นกัน แต่ไม่ถึงกับเป็นปัญหาที่รุนแรงจนเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่สามารถควบคุมได้ ปัญหาทางด้านการก่อคดี

อาชญากรรมของแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าในพื้นที่อำเภอสันทรายก็มีหลายประเภท ได้แก่ การก่อคดีการฆาตกรรม ลักทรัพย์ ชิงทรัพย์ การทะเลาะวิวาททำร้ายร่างกาย นอกจากนี้แล้ว แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าอาจก่อปัญหาทางสังคมด้านอื่นๆ เช่น การส่งเสียงดังก่อความเดือดร้อนรำคาญให้กับประชาชน และการอยู่ร่วมกันของแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าบางครั้งก็มักจะเกิดความขัดแย้งทางกลุ่มชาติพันธุ์ อาจมีการแบ่งพรรคแบ่งพวกกันบ้าง เพราะแต่ละกลุ่มต่างก็ถือศักดิ์ศรีในกลุ่มของตนเอง ซึ่งบางครั้งอาจทำให้เกิดการกระทบกระทั่งกันบ้าง แต่ก็ไม่ถึงขั้นรุนแรงมากนัก

สำหรับปัญหาด้านยาเสพติดที่เกิดขึ้นจากแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าในพื้นที่อำเภอสันทรายนั้น ส่วนใหญ่แรงงานต่างด้าวจะเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับปัญหายาเสพติดด้านการเป็นผู้เสพยาเสพติดเป็นส่วนใหญ่มากกว่าจะเป็นผู้จำหน่ายรายใหญ่หรือรายสำคัญ แต่สำหรับปัญหาในด้านยาเสพติดนี้มักจะเกิดขึ้นกับกลุ่มแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าหรือกับกลุ่มผู้ใช้แรงงานกรรมกรด้วยกันเองมากกว่าที่จะเป็นการแพร่ระบาดของยาเสพติดไปสู่ประชาชนหรือเยาวชนในชุมชนส่วนใหญ่ ซึ่งอาจจะเป็นเพราะการไม่ไว้วางใจและการที่กลัวว่าจะถูกเจ้าหน้าที่จับกุมดำเนินคดี

สำหรับปัญหาทางด้านการใช้รถใช้ถนนหรือการจราจรของแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าที่เข้ามาพำนักอาศัยและทำงานอยู่ในพื้นที่อำเภอสันทรายนั้น ในปัจจุบันแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าที่ผ่านการขึ้นทะเบียนแรงงานและพิสูจน์สัญชาติจะได้รับหนังสือเดินทาง ซึ่งเป็นเอกสารประจำตัวแล้วนั้น สามารถที่จะซื้อหรือครอบครองรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ได้ตามกฎหมายและยังสามารถไปดำเนินการขอใบอนุญาตขับขี่กับกรมขนส่งทางบกได้อีกด้วย แต่การใช้รถใช้ถนนของแรงงานต่างด้าวเหล่านี้ก็ได้สร้างปัญหาหรือผลกระทบต่อการสัญจรของประชาชนในพื้นที่เช่นกัน เนื่องจากแรงงานต่างด้าวเหล่านี้ยังขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายจราจรของไทยอยู่พอสมควร รวมไปถึงการไม่เคารพกฎหมายจราจร การขาดความชำนาญในเรื่องของการใช้รถ การดื่มสุราจนเกิดความมึนเมาแล้วมาขับขี่รถจักรยานยนต์หรือบางครั้งก็ใช้รถด้วยความประมาทเลินเล่อ โดยเฉพาะรถจักรยานยนต์ ทำให้เกิดอุบัติเหตุขึ้นได้ง่าย ซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน

ประชาชนในพื้นที่อำเภอสันทรายส่วนใหญ่ก็จะไม่ค่อยมีปัญหาหรือมีความขัดแย้งกับกลุ่มแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าที่เข้ามาพำนักอาศัยหรือทำงานอยู่ในพื้นที่ ส่วนใหญ่จะให้การยอมรับและไม่มีการต่อต้านเพราะต่างคนก็ต่างดำเนินชีวิตประจำวันของแต่ละคนไม่ยุ่งเกี่ยวกับกัน แต่ก็มีประชาชนที่อาศัยอยู่ในบางพื้นที่ที่มีการขัดแย้งหรือต่อต้านแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าเนื่องจากว่ามีแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าบางคนได้สร้างปัญหาหรือก่อความเดือดร้อนให้กับชุมชน แต่ภายหลังก็ได้มีการตกลงทำความเข้าใจกันจนสามารถอยู่ร่วมกันในชุมชนได้ต่อไป

สำหรับปัญหาทางสังคมด้านอื่นๆ นั้น เมื่อแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าได้เข้ามาพำนักอาศัยอยู่ในพื้นที่ใดแล้วก็มักจะมีการอาศัยอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่มก้อน มีการพักอาศัยกันอย่างแออัดไม่เป็นระเบียบ ก่อให้เกิดปัญหาชุมชนสลัมในพื้นที่ เนื่องมาจากการขาดระเบียบของแรงงานต่างด้าวและความเห็นแก่ได้ของเจ้าของสถานที่ที่ไม่ใส่ใจต่อสภาพสิ่งแวดล้อม ทำให้แรงงานต่างด้าวต้องอยู่ในสภาวะสิ่งแวดล้อมที่แออัด สกปรก มีการทิ้งขยะสิ่งปฏิกูลลงในแม่น้ำลำคลองสาธารณะต่างๆ ก่อให้เกิดปัญหาขยะมูลฝอยในชุมชน ส่งกลิ่นเน่าเหม็นสกปรก ซึ่งอาจเป็นแหล่งเพาะพันธุ์และแพร่ระบาดของเชื้อโรคต่างๆ ได้ง่าย เช่น โรคมาลาเรีย โรคเท้าช้าง เป็นต้น ซึ่งเชื้อโรคเหล่านี้มักพบและแพร่ระบาดในกลุ่มแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่า ปัญหาเหล่านี้ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่และสุขภาพอนามัยของแรงงานต่างด้าวและประชาชนในพื้นที่

2) ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ

จากสถิติของแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าที่ได้ขึ้นทะเบียนแรงงาน และผ่านการพิสูจน์สัญชาติแล้วที่ได้เข้ามาพำนักอาศัยและทำงานอยู่ในพื้นที่อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ มีจำนวนเพิ่มสูงขึ้นทุกปีอย่างต่อเนื่อง และปัจจุบันตามมติ ครม.ยังคงให้มีการขยายระยะเวลาการรับจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวและการพิสูจน์สัญชาติ ตลอดจนการขออนุญาตทำงานเป็นกรณีพิเศษออกไปอีกอย่างต่อเนื่องนั้น เป็นการแสดงให้เห็นว่าตลาดแรงงานภายในประเทศยังคงมีความต้องการใช้แรงงานต่างด้าวเป็นอย่างมาก ซึ่งจำเป็นต่อการขยายตัวและความต้องการทางเศรษฐกิจของประเทศเป็นอย่างยิ่ง

แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าที่ทำงานอยู่ในพื้นที่อำเภอสันทราย ส่วนมากจะเป็นแรงงานประเภทกรรมกรก่อสร้าง หรือกรรมกรทำการเกษตรเสียเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งงานประเภทนี้แรงงานคนในพื้นที่มักจะมองว่าเป็นงานที่หนัก สกปรก มีความเสี่ยงและได้ค่าจ้างไม่คุ้มกับการทำงาน ทำให้ไม่เป็นที่สนใจของแรงงานในพื้นที่ ซึ่งโดยนิสัยส่วนตัวของคนไทยแล้วต้องการทำงานที่มีความสบาย ได้ค่าจ้างสูง ๆ มีสวัสดิการที่เพียบพร้อม ทำให้แรงงานต่างด้าวที่เข้ามาทำงานในพื้นที่อำเภอสันทรายมีผลต่อการจ้างแรงงาน หรือมีผลกระทบต่อแรงงานภาคประชาชนในพื้นที่เกี่ยวกับการทำงานประเภทกรรมกรผู้ใช้แรงงานค่อนข้างน้อย

การที่แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าได้เข้ามาพำนักอาศัยและทำงานอยู่ในพื้นที่อำเภอสันทรายเป็นจำนวนมากนี้ ได้ส่งผลให้เกิดการกระตุ้นเศรษฐกิจในพื้นที่ เนื่องจากการที่แรงงานต่างด้าวเหล่านี้ได้ทำงานแล้วมีรายได้ก็ย่อมก่อให้เกิดการใช้จ่ายเงิน ไม่ว่าจะเป็นการจับจ่ายใช้สอยซื้อสินค้าอุปโภคบริโภคในชีวิตประจำวัน รวมไปถึงการซื้อสินค้าประเภทเครื่องใช้ไฟฟ้าที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตบางอย่าง เช่น ทีวี ตู้เย็น หม้อหุงข้าว เป็นต้น ซึ่งสังเกตเห็นได้จากตามตลาดสดหรือตลาดนัดจำหน่ายสินค้าต่างๆ นั้นจะพบเห็นแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่ามาทำการจับจ่ายใช้สอยกันเป็น

จำนวนมาก ถือเป็นการกระจายรายได้ไปสู่ประชาชนในชุมชน ซึ่งล้วนส่งผลดีต่อระบบเศรษฐกิจของสังคมส่วนรวม

จากที่กล่าวมาก่อนข้างต้น ที่ว่าแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าที่เข้ามาทำงานในพื้นที่ของอำเภอสันทรายนี้ ส่วนมากจะเป็นแรงงานประเภทกรรมกรก่อสร้าง และกรรมกรทำการเกษตร ซึ่งไม่เป็นที่ต้องการทำของแรงงานคนไทยในพื้นที่ แต่ในขณะที่สภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบัน แรงงานทางด้านนี้เป็นที่ต้องการของผู้ประกอบการเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะแรงงานประเภทกรรมกรก่อสร้าง ทำให้เกิดความขาดแคลนแรงงานในด้านนี้มาก ซึ่งวิธีการที่ผู้ประกอบการนำมาใช้แก้ปัญหาในจุดนี้ก็คือ การจ้างแรงงานต่างด้าวซึ่งเกือบทั้งหมดจะเป็นแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่า ซึ่งถือว่าเป็นการแก้ไขปัญหาภาวะการขาดแคลนแรงงานในส่วนนี้ได้เป็นอย่างดี เนื่องจากแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าเหล่านี้ มีความต้องการที่จะทำงาน มักจะไม่ค่อยเลือกงาน และเป็นคนที่ตั้งใจทำงานอย่างขยันขันแข็ง หนักเอา เบาสู้ ขอให้ทำงานแล้วได้เงินค่าจ้าง ทำให้แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าเหล่านี้มีความสำคัญหรือมีส่วนช่วยในการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนแรงงานให้กับผู้ประกอบการในพื้นที่อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าที่เข้ามาทำงานในพื้นที่ของอำเภอสันทรายได้ก่อให้เกิดผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจในพื้นที่มีทั้งทางบวกและทางด้านลบ กล่าวคือ การที่แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าได้เข้ามาทำงานให้กับนายจ้างหรือผู้ประกอบการ ซึ่งเป็นการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนแรงงานประเภทกรรมกรนั้น ทำให้นายจ้างหรือผู้ประกอบการสามารถดำเนินการก่อสร้างโครงการอสังหาริมทรัพย์ต่างๆ เสร็จทันตามกำหนดระยะเวลาไม่ต้องเสียค่าปรับฐานผิดสัญญาการก่อสร้าง สามารถที่จะส่งมอบงานได้ทันกำหนดเวลาตามที่ได้มีการตกลงกันไว้กับคู่สัญญาหรือผู้ว่าจ้าง ทำให้เศรษฐกิจเกิดการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง และก่อให้เกิดรายได้จำนวนมากกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งหลาย ไม่ว่าจะเป็นนายจ้าง ผู้ประกอบการและแรงงานต่างด้าว ส่งผลให้มีการอพยพเข้ามาพำนักอาศัยในพื้นที่ของประชากรคนต่างถิ่นเป็นจำนวนมาก เมื่อมีคนอพยพเข้ามาพักอาศัยอยู่ในพื้นที่มากขึ้นก็ย่อมทำให้มีการจับจ่ายใช้สอยในเรื่องของการอุปโภคบริโภคกันมากขึ้น ส่งผลให้ระบบเศรษฐกิจขับเคลื่อนไปในทิศทางที่ดีขึ้น และรวมถึงเมื่อแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าได้รับค่าจ้างจากการทำงานแล้วก็จะมีการนำเงินที่ได้มาใช้จ่ายทั้งทางด้านการอุปโภคบริโภคในชีวิตประจำวัน ก่อให้เกิดรายได้กับผู้ประกอบการร้านค้าที่เป็นคนในพื้นที่ เป็นการช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจในพื้นที่ให้มีการเจริญเติบโตหรือขยายตัวมากขึ้นตามไปด้วย

3) ความมั่นคงทางการเมือง

แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าที่เข้ามาพำนักอาศัยและทำงานอยู่ในพื้นที่ของอำเภอสันทราย ส่วนใหญ่แล้วจะเป็นแรงงานประเภทกรรมกรใช้แรงงาน และมักจะเป็นแรงงานที่มี

คุณภาพทางการศึกษาที่ต่ำ มักจะขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องของการเมือง บางคนแม้แต่ตอนที่พนักอาศัยอยู่ในสหภาพเมียนมาร์ ซึ่งเป็นภูมิลำเนาเดิมของตนเองก็ไม่เคยได้เข้ารับการศึกษามาก่อนเลย เนื่องจากแรงงานบางส่วนเป็นชนกลุ่มน้อยที่อาศัยอยู่พื้นที่ตามแนวชายแดนของประเทศ และขณะเดียวกันก็ถูกมองว่าต้องการที่จะแยกตัวเป็นอิสระจากรัฐบาลอีกด้วย ทำให้รัฐบาลมองว่าชนกลุ่มน้อยเหล่านี้ตั้งตนเป็นศัตรูกับรัฐบาล เลยมักจะถูกละเลยการเอาใจใส่จากรัฐบาลพม่า เมื่อแรงงานเหล่านี้เข้ามาทำงานอยู่ในประเทศไทยจึงมักไม่ค่อยให้ความสนใจหรือให้ความสำคัญกับบทบาททางด้านการเมืองมากนัก ไม่ว่าจะเป็นในระดับท้องถิ่นหรือในระดับประเทศของตน ส่วนมากจะให้ความสำคัญเกี่ยวกับเรื่องของปากท้อง การหาเลี้ยงครอบครัว รวมถึงสภาพความเป็นอยู่ของตนเองและครอบครัวมากกว่าที่จะให้ความสนใจในเรื่องการเมือง

ในพื้นที่อำเภอสันทรายนี้ ยังไม่เคยพบเห็นว่ามีกลุ่มของแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าที่เข้ามาพนักหรือทำงานอยู่ในพื้นที่ที่มีการรวมกลุ่มกันจัดกิจกรรมเพื่อแสดงออกทางการเมือง หรือเพื่อแสดงสัญลักษณ์ หรือหวังผลทางการเมือง ไม่ว่าจะเป็นการเมืองในสหภาพเมียนมาร์ประเทศภูมิลำเนาเดิมของตนหรือแม้แต่เรื่องการเมืองในประเทศไทยเองก็ตาม

สำหรับในประเด็นการรวมตัวกันเพื่อชุมนุมเรียกร้องสิทธิต่างๆ ในทางการเมือง หรือเรียกร้องสิทธิต่างๆ อันพึงจะได้รับของแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าในพื้นที่อำเภอสันทราย ก็ไม่เคยปรากฏให้เห็นเช่นกัน อาจเป็นเพราะว่าแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าเหล่านี้รับบทบาทหน้าที่ของตนเองเป็นอย่างดี สำหรับการที่ได้เข้ามาพนักอาศัยและทำงานอยู่ในประเทศไทย และในขณะเดียวกันสิทธิต่างๆ ที่รัฐบาลไทยมอบให้แก่แรงงานต่างด้าวเหล่านั้น ไม่ว่าจะเป็นสิทธิในการพนักอาศัย สิทธิในการทำงาน สิทธิในการถือครองทรัพย์สินประเภทสังหาริมทรัพย์ต่างๆ ตลอดจนสิทธิเสรีภาพในการเดินทาง เป็นต้น

สำหรับประเด็นปัญหาอื่นๆ ที่เกิดจากแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่านั้น ที่เห็นว่าปัญหาสำคัญและควรมีการแก้ไขปัญหานั้นก็คือ การที่รัฐบาลเปิดโอกาสให้บุตรหลานที่เกิดจากแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าที่มีครอบครัวพนักอาศัยอยู่ในพื้นที่เมื่อมีอายุถึงวัยที่จะต้องเข้ารับการศึกษาก็สามารถที่จะเข้ารับการศึกษาล่าเรียนในสถานศึกษาของภาครัฐ โดยอยู่ภายใต้การบริหารจัดการจากงบประมาณแผ่นดินของประเทศไทย ทำให้รัฐเกิดการสูญเสียงบประมาณสำหรับนโยบายด้านการศึกษาเป็นจำนวนมาก และเมื่อบุตรหลานของแรงงานต่างด้าวเหล่านี้ได้ทำการศึกษาล่าเรียนจนจบออกมาแล้วก็อาจจะมีเรียกร้องสิทธิต่างๆ เช่น สิทธิการขอเป็นพลเมือง สิทธิการพนักอาศัย สิทธิการทำงาน เป็นต้น ซึ่งการเรียกร้องสิทธิต่างๆ เหล่านี้อาจจะก่อให้เกิดปัญหาทางด้านสังคมตามมาอีกมากที่รัฐจะต้องแก้ไขต่อไปในอนาคต

4.3 ข้อมูลการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ตำรวจนครสันทราย

4.3.1 ข้อมูลส่วนตัวทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ผลการศึกษาที่รวบรวมได้จากการสัมภาษณ์ประชากรกลุ่มเป้าหมายที่เป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจนครสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ เป็นผู้ให้ข้อมูลการสัมภาษณ์ จำนวน 2 นาย คือ ร.ต.อ. ประสงค์ สมเพราะ อายุ 52 ปี ตำแหน่งรองสารวัตรสืบสวนสอบสวน สถานีตำรวจนครสันทราย และ ด.ต.บุญพัด สมภักดี อายุ 43 ปี ตำแหน่งผู้บังคับหมู่ป้องกันและปราบปราม สถานีตำรวจนครสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

4.3.2 ปัจจัยที่ทำให้แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าเดินทางเข้ามาทำงานและพำนักอาศัยอยู่ในพื้นที่อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

1) การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ

ในอดีตพื้นที่อำเภอสันทรายประชากรส่วนใหญ่ในพื้นที่มีอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก แต่ในปัจจุบันเนื่องจากการขยายตัวของเมือง โดยเฉพาะในตัวเมืองจังหวัดเชียงใหม่ มีการขยายตัวออกไปสู่อำเภอรอบนอกหลายๆ อำเภอ ซึ่งอำเภอสันทรายก็เป็นอำเภอหนึ่งที่มีอาณาเขตพื้นที่ติดต่อกับพื้นที่เมืองเชียงใหม่ ส่งผลให้อำเภอสันทรายในปัจจุบันมีการขยายตัวทางเศรษฐกิจค่อนข้างมากเมื่อเทียบกับอดีตที่ผ่านมา ดังจะเห็นได้จากประชาชนจากเดิมที่เคยยึดติดกับอาชีพเกษตรกรรม แต่ปัจจุบันได้หันมาประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัวหรือเป็นลูกจ้างของบริษัท ห้างร้านต่างๆ มากขึ้น ส่งผลให้ระบบเศรษฐกิจมีการเจริญเติบโตตามไปด้วย และเนื่องจากความแออัดในเมืองใหญ่ ทำให้เกิดการอพยพเคลื่อนย้ายธุรกิจ สถานที่การทำงานและที่พักอาศัยเข้ามาสู่พื้นที่อำเภอสันทรายมากขึ้น เห็นได้จากปัจจุบันพื้นที่อำเภอสันทราย มีโครงการก่อสร้างอาคารพาณิชย์เพื่อการประกอบธุรกิจต่างๆ รวมไปถึงโครงการก่อสร้างบ้านพักอาศัยตลอดจนสถานศึกษาในพื้นที่เกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก ส่งผลให้ความต้องการแรงงานด้านกรรมกรก่อสร้างเป็นที่ต้องการเป็นอย่างมาก ด้วยเหตุนี้จึงทำให้แรงงานต่างด้าวซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าอพยพเข้ามาในพื้นที่ของอำเภอสันทราย เพื่อพำนักอาศัยและทำงานเป็นจำนวนมาก ประกอบกับการที่รัฐบาลโดยมติคณะรัฐมนตรีมีมติให้แรงงานต่างด้าวที่เข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย สามารถดำเนินการขอขึ้นทะเบียนแรงงานต่างด้าวและพิสูจน์สัญชาติ เพื่อสามารถพำนักอาศัยและทำงานอยู่ในประเทศไทยได้อย่างถูกต้องตามกฎหมายด้วยนั้นก็ยังทำให้จำนวนแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าอพยพเข้ามาทำงานในพื้นที่อำเภอสันทรายเป็นจำนวนมากยิ่งขึ้น

2) ภาวะการขาดแคลนแรงงาน

ปัจจุบันพื้นที่อำเภอสันทรายมีการขาดแคลนแรงงานในประเภทกิจการก่อสร้างเป็นจำนวนมาก สาเหตุก็เนื่องจากความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและการขยายตัวของสังคมเมือง

มีมากขึ้น ในขณะที่มีโครงการก่อสร้างอาคารสถานที่ต่างๆ เกิดขึ้นมากมาย แต่แรงงานด้านนี้กลับมีจำนวนน้อยไม่เพียงพอต่อความต้องการ และโดยทั่วไปแล้วงานประเภทนี้แรงงานคนไทยมักจะไม่นิยมทำกัน เพราะมองว่าเป็นงานที่หนัก เสี่ยงอันตราย และได้ค่าจ้างไม่คุ้มค่ากับการทำงาน ซึ่งผิดกับแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าที่มักจะไม่ว่าจะเสี่ยงหรือเลือกงาน และทำงานกันอย่างขยัน อดทนและรับผิดชอบ ทำให้เป็นที่ต้องการของผู้ประกอบการเป็นอย่างมาก และพากันหันไปพึ่งพาแรงงานต่างด้าวมาทำงานให้กับตนเองมากขึ้น และแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าเหล่านี้ก็ช่วยให้นายจ้างหรือผู้ประกอบการสามารถแก้ไขปัญหาในเรื่องของการขาดแคลนแรงงานได้เป็นอย่างดี ส่งผลให้พื้นที่อำเภอสันทรายมีแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าอพยพเข้ามาหางานทำและพำนักอาศัยอยู่ในพื้นที่เป็นจำนวนมากตามไปด้วย

3) กฎหมาย ระเบียบปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง

เมื่อก่อนแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าที่เข้ามาทำงานในพื้นที่อำเภอสันทรายนี้มีจำนวนไม่มากนักเมื่อเทียบกับในปัจจุบันนี้ เพราะแรงงานต่างด้าวส่วนใหญ่จะเป็นแรงงานต่างด้าวที่ลักลอบเข้าเมืองมาทำงานโดยผิดกฎหมาย และถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจทำการตรวจสอบและจับกุมแรงงานต่างด้าวเหล่านี้มาดำเนินคดีตามกฎหมายได้เป็นจำนวนมาก ทำให้มีแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าที่ลักลอบเข้าเมืองไม่กล้าที่จะเข้ามาทำงานในพื้นที่ของอำเภอสันทรายมากนัก เพราะเกรงกลัวเจ้าหน้าที่และเสี่ยงต่อการถูกตรวจสอบและจับกุมดำเนินคดี แต่หลังที่รัฐบาลมีนโยบายผ่อนผันให้แรงงานต่างด้าวที่เข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย สามารถดำเนินการขอขึ้นทะเบียนแรงงานเพื่อขออนุญาตทำงาน และทำการพิสูจน์สัญชาติ เพื่อปรับเปลี่ยนสถานะเป็นแรงงานต่างด้าวที่ถูกกฎหมาย สามารถที่จะพำนักอาศัยและทำงานอยู่ในราชอาณาจักรได้อย่างถูกต้องตามระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดโดยไม่มีผลความผิด ส่งผลให้แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าเดินทางเข้ามาพำนักอาศัยและทำงานอยู่ในพื้นที่อำเภอสันทรายเป็นจำนวนมากขึ้น เนื่องจากกฎหมายได้ให้สิทธิแก่แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าเหล่านี้สามารถที่จะทำงานได้อย่างเปิดเผยภายใต้ข้อบังคับของกฎหมาย รวมถึงการมีสิทธิที่จะพำนักอาศัยอยู่ในประเทศไทย และมีเสรีภาพในการเดินทางได้อย่างอิสระ นอกจากนี้ยังสามารถครอบครองสิ่งของตามที่กฎหมายกำหนดได้ เช่น สามารถซื้อขายรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์หรือสิ่งของที่เป็นสังหาริมทรัพย์ ตลอดจนสามารถทำธุรกรรมทางการเงินเหมือนกับชาวต่างชาติทั่วไปได้อีกด้วย

4) การจ้างงาน ค่าจ้างในการทำงาน

ในปัจจุบันความต้องการแรงงานประเภทกรรมกรก่อสร้างหรือกรรมกรผู้ใช้แรงงานของผู้ประกอบการ ส่วนใหญ่แล้วล้วนต้องการแรงงานที่มีความขยันขันแข็ง มีความรับผิดชอบ อดทนสามารถทำงานได้เสร็จตามระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งโดยปกติแล้วแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าส่วน

ใหญ่แล้วจะเป็นแรงงานที่มีคุณสมบัติตรงตามความต้องการของผู้ประกอบการมากกว่าแรงงานที่เป็นคนไทยที่มักจะเกี่ยงงาน หนักไม่เอา เบาไม่สู้ ชอบงานที่มีความสบายแต่รายได้สูง ไม่เหมือนกับแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่า ที่ทำงานอย่างขยันขันแข็งมีความมุมานะอดทน ไม่เลือกหรือเกี่ยงงาน เนื่องจากเห็นว่าการที่ได้ทำงานในพื้นที่แล้วทำให้ตนเองมีรายได้ที่มากกว่าการทำงานอยู่ในสหภาพเมียนมาร์ และปัจจุบันผู้ประกอบการส่วนใหญ่ก็นิยมที่จะจ้างแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่ามากกว่าการจ้างแรงงานไทย จะเห็นได้จากการตรวจสอบของเจ้าหน้าที่ตำรวจในระยยะหลังๆ จะพบว่าแรงงานที่ทำงานเป็นกรรมกรก่อสร้างหรือแรงงานภาคเกษตรกรรม ส่วนใหญ่เกือบทั้งหมดแล้วจะเป็นแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่า เพราะงานประเภทเหล่านี้แรงงานคนไทยในพื้นที่มักจะไม่นิยมทำกัน ในขณะเดียวกันก็มองว่าค่าจ้างที่ได้รับก็ไม่คุ้มกับกำลังแรงกายที่ได้ใช้ไป ผิดกับแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าที่เห็นว่าค่าจ้างที่ได้รับนั้นสูงมากกว่าการทำงานอยู่ในประเทศของตน นอกจากนี้ยังได้รับความช่วยเหลือจากนายจ้างหรือผู้ประกอบการที่ช่วยออกค่าใช้จ่ายในการขึ้นทะเบียนแรงงานต่างด้าวและการพิสูจน์สัญชาติ ทั้งนี้เพื่อให้แรงงานต่างด้าวเหล่านั้นทำงานให้กับตนได้อย่างถูกต้องตามกฎหมายอีกด้วย ซึ่งเป็นการแสดงให้เห็นว่านายจ้างหรือผู้ประกอบการมีความต้องการแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าเป็นอย่างมาก ซึ่งก็เป็นการสนับสนุนให้แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าเดินทางเข้ามาพำนักอาศัยและทำงานอยู่ในพื้นที่อำเภอสนทรายเป็นจำนวนมากดังเช่นที่เห็นในปัจจุบัน

5) โอกาสในการมีที่อยู่อาศัย

จากการที่ได้ไปปฏิบัติหน้าที่และได้สอบถามกับแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าที่ได้เข้ามาพำนักอาศัยและทำงานอยู่ในพื้นที่อำเภอสนทรายในประเด็นเรื่องความต้องการมีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทยนั้น ทำให้ได้ทราบว่าแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าที่เข้าพำนักอาศัยและทำงานในพื้นที่ ส่วนใหญ่แล้ว ถ้าเป็นไปได้ต่างมีความต้องการที่จะพำนักอาศัยและทำงานเพื่อแสวงหารายได้และใช้ชีวิตอยู่ในพื้นที่อำเภอสนทรายหรืออยู่ในประเทศไทยต่อไป ไม่อยากกลับไปใช้ชีวิตอยู่ที่สหภาพเมียนมาร์อีกแล้ว เพราะเมื่อได้เข้ามาพำนักอาศัยและทำงานอยู่ในพื้นที่ของประเทศไทยแล้วแรงงานต่างด้าวเหล่านี้มีความรู้ดีกว่าชีวิตมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีกว่าเมื่อครั้งอาศัยอยู่ในสหภาพเมียนมาร์ เมื่อทำงานมีรายได้บางครั้งก็ส่งเงินกลับไปให้พ่อแม่ ญาติพี่น้อง ที่อยู่สหภาพเมียนมาร์สามารถเหลือช่วยดูแลครอบครัวได้เป็นอย่างดี และคิดว่าการที่ทางรัฐบาลไทยเปิดโอกาสให้ทำการพิสูจน์สัญชาติตนเอง เพื่อจะได้มีเอกสารประจำตัวหรือหนังสือเดินทางแล้วจะทำให้สามารถพำนักอาศัยอยู่ในประเทศไทยได้ถูกต้องและเป็นระยะเวลาที่ยาวนาน

4.3.3 ปัญหาและผลกระทบจากแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าที่มีต่อความมั่นคงของประชาชนในพื้นที่อำเภอสังขาราย จังหวัดเชียงใหม่

1) ความมั่นคงทางสังคม

การดำเนินชีวิตประจำวันของแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าที่เข้ามาพำนักอาศัยและทำงานอยู่ในพื้นที่อำเภอสังขารายนั้น โดยรวมแล้วก็ไม่มีผลกระทบต่อการใช้ชีวิตประจำวันของประชาชนในพื้นที่สักเท่าใดนัก เพราะต่างคนก็ต่างดำเนินชีวิตประจำวันของตน ซึ่งสำหรับแรงงานต่างด้าวเหล่านี้สัญชาติพม่าแล้ว เวลาส่วนใหญ่ในแต่ละวันก็จะหมดไปกับการทำงานของตน เนื่องจากต้องทำงานเพื่อหารายได้มาเลี้ยงดูครอบครัว ชีวิตประจำวันตั้งแต่เช้าก็จะเตรียมตัวเพื่อออกไปทำงาน พอตกเย็นก็จะกลับเข้าที่พักเพื่อหุงหาอาหารรับประทานกัน การดำเนินชีวิตของแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าในแต่ละวันก็จะเป็นวัฏจักรหมุนเวียนไปเช่นนี้เป็นปกติทุกวัน ชีวิตประจำวันของแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่ากับประชาชนในพื้นที่อำเภอสังขารายจึงไม่ค่อยมีความสัมพันธ์หรือยุ่งเกี่ยวกับสักเท่าไร นอกเสียจากว่าได้ทำงานอยู่ในสถานที่แห่งเดียวกัน

แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าที่เข้ามาพำนักอาศัยและทำงานอยู่ในพื้นที่อำเภอสังขาราย ก็มีการก่อคดีอาชญากรรมในพื้นที่อยู่บ้าง ซึ่งแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าจะมีการกระทำความผิดเกี่ยวกับการหลบหนีเข้าเมืองและลักลอบทำงานโดยไม่ได้รับอนุญาต แต่สำหรับแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าที่มีการขึ้นทะเบียนและผ่านการพิสูจน์สัญชาติแล้วนั้น จะมีการกระทำความผิดในเรื่องของการทำงานผิดเงื่อนไขตามที่กฎหมายกำหนด คือผิคนายจ้างหรือผิดประเภทงานที่ได้รับอนุญาต นอกจากนี้ก็ยังมีมีการก่อคดีประเภทลักทรัพย์ ประทุษร้ายร่างกายอันเกิดจากการทะเลาะวิวาท ซึ่งส่วนมากก็จะเป็นการทะเลาะวิวาทระหว่างกลุ่มของแรงงานต่างด้าวด้วยกันเอง คดีมีอาชญากรรมไว้ในครอบครอง และคดีเกี่ยวกับการพนันอยู่บ้าง จากสถิติผลการจับกุมดำเนินคดีเกี่ยวกับการกระทำความผิดกฎหมายการทำงานและการก่อคดีอาชญากรรมทั่วไปของแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าในพื้นที่อำเภอสังขารายตั้งแต่ปี พ.ศ.2552 จนถึงปัจจุบันมีจำนวนผลการจับกุมทั้งสิ้น 728 ราย ซึ่งส่วนมากจะเป็นคดีการกระทำความผิดเกี่ยวกับ พ.ร.บ.การทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ.2551 สำหรับการก่อคดีอาชญากรรมที่เป็นคดีร้ายแรงนั้นมีเพียง 1 คดี ซึ่งผู้ต้องหาเป็นแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าจำนวน 2 ราย คือคดีฆาตกรรมข่มขืนนักศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้ เมื่อปี พ.ศ.2552 แต่คดีที่มีความรุนแรงหรือเป็นที่สนใจของประชาชนเหล่านี้ก็เกิดขึ้นไม่มากและไม่ค่อยปรากฏในพื้นที่ของอำเภอสังขาราย นอกจากนี้แล้วแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าก็อาจจะมีการก่อปัญหาให้กับชุมชน เช่น เรื่องของการส่งเสียงดังก่อความเดือดร้อนรำคาญให้กับชุมชน ซึ่งก็มักจะมีเรื่องร้องเรียนมายังเจ้าหน้าที่ตำรวจให้ช่วยเข้าไปตรวจสอบและตักเตือนเพื่อให้หยุดพฤติกรรมดังกล่าว

สำหรับปัญหาด้านยาเสพติดในพื้นที่อำเภอสนทรายนั้น ปัจจุบันสถานการณ์ด้านยาเสพติดก็มีการแพร่ระบาดของยาเสพติดประเภทยาบ้าในกลุ่มผู้ใช้แรงงานอยู่บ้าง แต่ไม่ค่อยมีความรุนแรงมากนัก อาจเป็นเพราะพื้นที่ของอำเภอสนทรายยังเป็นพื้นที่ขึ้นนอก ปัญหายาเสพติดที่พบจากแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าในพื้นที่อำเภอสนทรายนั้น ส่วนใหญ่แล้วจะเป็นคดีที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดในเรื่องของการเสพและการจำหน่าย ซึ่งคดีการจำหน่ายยาเสพติดก็จะเป็นลักษณะของรายย่อยไม่ใช่รายใหญ่หรือรายสำคัญ ในส่วนคดีที่แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดประเภทอื่นๆ เช่น เฮโรอีน โคเคน หรือยาไอซ์นั้น ไม่ค่อยมีปรากฏในพื้นที่ของอำเภอสนทรายเท่าใดคดียาเสพติดเกือบทั้งหมดจะเป็นคดีที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดประเภท 1 คือ เมทแอมเฟตามีน หรือที่เรียกกันว่า “ยาบ้า” เป็นส่วนใหญ่ และจากสถิติผลการจับกุมแรงงานต่างด้าวที่กระทำความผิดในคดีเกี่ยวกับยาเสพติดในช่วงตั้งแต่ปี พ.ศ.2552 จนถึงปัจจุบันมีจำนวนทั้งสิ้น 56 ราย และจากการสืบสวนของเจ้าหน้าที่ตำรวจภูธรสนทราย ปัจจุบันยังไม่มีข้อมูลหรือเบาะแสที่บ่งชี้ว่าพื้นที่ของอำเภอสนทรายเป็นแหล่งผลิตหรือแหล่งพักยาเสพติดแต่อย่างใด

แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าที่เข้ามาพำนักอาศัยและทำงานอยู่ในพื้นที่อำเภอสนทราย มักจะมีการก่อให้เกิดปัญหาทางด้านการจราจรหรือการใช้รถใช้ถนนอยู่เป็นประจำ เนื่องจากอาจจะไม่คุ้นเคยกฎระเบียบข้อบังคับในการใช้รถใช้ถนนในประเทศไทย ซึ่งมีความแตกต่างกับสภาพเมียนมาร์ ทำให้เกิดปัญหาด้านการจราจรและเกิดอุบัติเหตุขึ้นได้ง่าย ซึ่งจากสถิติผลการจับกุมแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าที่กระทำความผิดในคดีจราจรในช่วงตั้งแต่ปี พ.ศ.2552 จนถึงปัจจุบันมีจำนวนทั้งสิ้น 64 ราย ซึ่งถือว่ามีความเหมาะสม และโดยเฉพาะในปัจจุบันแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าที่ผ่านการขึ้นทะเบียนและพิสูจน์สัญชาติแล้วนั้น สามารถที่จะซื้อหรือครอบครองรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ได้ด้วยตนเอง เนื่องจากมีเอกสารประจำตัวคือหนังสือเดินทางที่สามารถนำไปทำสัญญาซื้อขายรถยนต์ ตลอดจนสามารถใช้เป็นเอกสารเพื่อขอใบอนุญาตขับขี่กับกรมขนส่งทางบกได้อีกด้วย แต่การใช้รถยนต์พาหนะของแรงงานต่างด้าวเหล่านี้ก็มักจะก่อให้เกิดอุบัติเหตุด้านการจราจรอยู่เป็นประจำ ซึ่งอาจเป็นเพราะการไม่เข้าใจในระเบียบข้อบังคับของกฎหมายจราจร การไม่เคารพกฎหมาย การไม่คุ้นเคยการใช้ถนน การขาดความเชี่ยวชาญในการใช้รถ ตลอดจนการใช้รถใช้ถนนอันเกิดจากความประมาท เช่น อยากจะขับขึ้นช่องทางไหนก็ขับตามใจตัวเอง อยากจะหยุดก็หยุด อยากจะเลี้ยวก็เลี้ยวทันที ทำให้เกิดอุบัติเหตุขึ้นบ่อยครั้ง โดยเฉพาะรถจักรยานยนต์นั้นจะมีสถิติของการเกิดอุบัติเหตุค่อนข้างสูง ก่อให้เกิดการสูญเสียทางด้านชีวิตและทรัพย์สินเป็นจำนวนมาก

ประชาชนที่พำนักอาศัยอยู่ในพื้นที่อำเภอสนทรายส่วนใหญ่จะไม่ค่อยมีปัญหาหรือมีความขัดแย้งกับกลุ่มแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าที่เข้ามาพำนักอาศัยหรือทำงานอยู่ในพื้นที่ การใช้

ชีวิตประจำวันส่วนใหญ่จะเป็นไปในลักษณะต่างคนต่างอยู่ไม่ค่อยยุ่งเกี่ยวกัน ไม่มีการต่อต้านหรือขัดแย้งกันแต่อย่างใด และนอกจากนี้แล้วก็ยังได้รับการยอมรับจากคนในพื้นที่ด้วย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะคนในพื้นที่ที่มองว่าแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าเหล่านี้มีส่วนในการช่วยสร้างรายได้ให้แก่ชุมชน รวมถึงช่วยพัฒนาเศรษฐกิจของชุมชนให้มีความเจริญเติบโตยิ่งขึ้น ปัญหาความขัดแย้งระหว่างคนในพื้นที่กับกลุ่มแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าจึงไม่ค่อยมีปรากฏให้เห็น

2) ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ

ปัจจุบันจำนวนแรงงานประเภทกรรมกรของคนต่างด้าวสัญชาติพม่าที่ได้เข้ามาพำนักอาศัยและทำงานอยู่ในพื้นที่อำเภอสันทรายมีจำนวนมาก แต่ก็ยังไม่เพียงพอกับความต้องการ เพื่อรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจ ซึ่งปัจจุบันรัฐบาลโดยมติดคณะรัฐมนตรีได้มีนโยบายการบริหารจัดการแรงงานต่างด้าวโดยให้กระทรวงมหาดไทยร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องขยายระยะเวลาของการขึ้นทะเบียนแรงงานต่างด้าว รวมถึงการพิสูจน์สัญชาติเพื่อขออนุญาตทำงานออกไปอีก ซึ่งก็ได้มีคำสั่งขยายระยะเวลาให้คนต่างด้าวไปดำเนินการตามขั้นตอนหรือกระบวนการดังกล่าวอยู่อย่างต่อเนื่อง เป็นการแสดงให้เห็นถึงความต้องการใช้แรงงานต่างด้าวอยู่อีกเป็นจำนวนมาก และมองว่าแรงงานต่างด้าวเหล่านี้ยังมีความจำเป็นต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศเป็นอย่างยิ่ง

แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าที่ทำงานอยู่ในพื้นที่อำเภอสันทราย ส่วนมากจะเป็นแรงงานประเภทกรรมกรก่อสร้าง หรือกรรมกรทำการเกษตรเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งแรงงานที่ทำงานประเภทนี้ต้องทำงานในลักษณะที่มีความยากลำบาก สกปรก และเสี่ยงอันตราย ทำให้แรงงานคนไทยไม่เป็นที่นิยมทำกัน แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าที่เข้ามาทำงานในพื้นที่จึงไม่ค่อยมีผลกระทบต่อการจ้างแรงงานประเภทนี้ของภาคประชาชนในพื้นที่สักเท่าใด แต่แรงงานที่ต้องใช้ฝีมือหรือความชำนาญในการทำงาน เช่น ช่างเหล็ก ช่างไม้ ช่างกระเบื้อง หรือช่างแกะสลัก เป็นต้น ซึ่งเดิมทีแรงงานประเภทนี้จะเป็นแรงงานคนไทยเป็นส่วนใหญ่ แต่ในปัจจุบันมีแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าจำนวนมากที่ได้เรียนรู้ฝึกฝนจากการทำงานจนเกิดความชำนาญ มีฝีมือหลายมือไม่แพ้แรงงานไทย และได้แยกตัวออกไปตั้งกลุ่มเพื่อรับจ้างทำงานกันเอง โดยบางครั้งก็มีการตัดราคาให้ต่ำลง เพื่อที่จะได้เป็นคนรับงาน ซึ่งอาจกระทบต่อผู้ประกอบการหรือกลุ่มแรงงานคนไทยบางกลุ่มจากการถูกแย่งงานหรืออาชีพจากแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่ากลุ่มนี้

แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าที่ได้เข้ามาพำนักอาศัยและทำงานอยู่ในพื้นที่อำเภอสันทรายนี้ ไม่ได้ก่อให้เกิดผลกระทบต่อการอุปโภค บริโภคข้าวของเครื่องใช้ในชีวิตประจำวันของประชาชนในพื้นที่ ตรงกันข้ามกลับเป็นการช่วยให้เกิดการกระตุ้นเศรษฐกิจในพื้นที่ เนื่องจากการที่แรงงานต่างด้าวเหล่านี้ได้ทำงานแล้วก็ย่อมมีรายได้จากการทำงานและเกิดการจับจ่ายใช้สอยเพื่อซื้อสินค้าอุปโภค บริโภคในชีวิตประจำวัน รวมไปถึงการซื้อสินค้าประเภทเครื่องใช้ไฟฟ้าที่จำเป็น

ต่อการดำรงชีวิตบางอย่าง เช่น ทิว ฐาน หม้อหุงข้าว เป็นต้น เป็นการกระจายรายได้ไปสู่ชุมชนหรือผู้ประกอบการ ซึ่งล้วนส่งผลดีต่อระบบเศรษฐกิจของสังคมส่วนรวม

ปัจจุบันพื้นที่อำเภอสนทราญมีความต้องการแรงงานประเภทกรรมกรก่อสร้างเป็นจำนวนมาก เนื่องจากความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ รวมไปถึงความต้องการที่อยู่อาศัยของประชาชน แต่แรงงานประเภทนี้กลับมีไม่เพียงพอต่อความต้องการของผู้ประกอบการกับสถานะเศรษฐกิจในปัจจุบัน และตามมติคณะรัฐมนตรีที่ให้มีการรับจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวขึ้นเพิ่มเติมเป็นกรณีพิเศษหมายความว่า ความต้องการแรงงานยังมีแบบไม่จำกัดจำนวน ซึ่งบ่งบอกถึงปัญหาการขาดแคลนแรงงาน ซึ่งแรงงานประเภทนี้ก็ไม่เป็นที่นิยมหรือต้องการทำของคนไทย ทำให้เกิดความขาดแคลนแรงงานในด้านนี้เป็นจำนวนมาก ผู้ประกอบการจึงใช้แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าเพื่อช่วยแก้ไขปัญหาการขาดแคลนแรงงานทางด้านนี้กันมาก เนื่องจากแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าเหล่านี้มีความต้องการที่จะทำงานเป็นอย่างมาก มักจะไม่ค่อยเลือกงาน มีความขยันขันแข็ง หนักเอา เบาสู้ ทำให้แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าเหล่านี้มีความสำคัญหรือมีส่วนช่วยในการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนแรงงานได้เป็นอย่างดี

สำหรับในด้านเศรษฐกิจนี้ เห็นว่าแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าที่เข้ามาพำนักอาศัยและทำงานในพื้นที่ของอำเภอสนทราญนั้นมีส่วนก่อให้เกิดประโยชน์หรือผลดีต่อระบบเศรษฐกิจในพื้นที่อำเภอสนทราญด้วย เพราะแรงงานต่างด้าวเหล่านี้ได้ช่วยให้เกิดการขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งความเจริญเติบโตหรือการขยายตัวของสังคมเมือง เมื่อมีคนอพยพเข้ามาพักอาศัยในพื้นที่มากขึ้นก็ย่อมทำให้เกิดการกระตุ้นทางด้านเศรษฐกิจ มีการใช้จ่ายอุปโภคบริโภคในชีวิตประจำวันมากขึ้น ทำให้ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้นและมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นกว่าเดิม ส่งผลให้ระบบเศรษฐกิจมีการเจริญเติบโตหรือขยายตัวมากขึ้นตามไปด้วย นอกจากนี้แล้วแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่ายังช่วยแก้ไขปัญหาการขาดแคลนแรงงานในพื้นที่ได้เป็นอย่างดี เพราะในปัจจุบันพื้นที่อำเภอสนทราญยังมีความต้องการแรงงานประเภทกรรมกรผู้ใช้แรงงานอีกเป็นจำนวนมาก แต่ในเรื่องของการทำงานก็อาจจะส่งผลกระทบต่อแรงงานคนไทยในพื้นที่ เพราะแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าเหล่านี้มีค่าจ้างที่ถูกกว่าการจ้างแรงงานคนไทย ทำให้ผู้ประกอบการหันไปจ้างแรงงานต่างด้าวมากกว่าที่จะจ้างแรงงานคนไทย รวมถึงงานบางประเภทที่ต้องใช้ฝีมือหรือความชำนาญในการทำงาน เช่น งานช่างเหล็ก ช่างไม้ ช่างกระเบื้อง หรือช่างแกะสลัก เป็นต้น แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าก็อาจเข้ามาแย่งงานของคนไทยเรา ทำให้เกิดผลกระทบต่อการประกอบอาชีพหรือการทำงานของคนไทยกลุ่มนี้ได้

3) ความมั่นคงทางการเมือง

แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าที่เข้ามาพำนักอาศัยและทำงานอยู่ในพื้นที่อำเภอสันทรายส่วนใหญ่แล้วจะไม่ค่อยให้ความสนใจหรือให้ความสำคัญกับกิจกรรมด้านการเมืองมากนัก ไม่ว่าจะเป็นในระดับท้องถิ่นหรือในระดับชาติของประเทศตนเองหรือแม้กระทั่งการเมืองของประเทศไทยเองก็ตาม ส่วนมากจะให้ความสำคัญเกี่ยวกับการทำงานหาเลี้ยงครอบครัวมากกว่าที่จะให้ความสนใจในเรื่องการเมืองหรือการเข้าไปมีส่วนร่วมกิจกรรมทางการเมือง

ในพื้นที่อำเภอสันทรายนี้ ยังไม่เคยพบเห็นว่ามีกลุ่มของแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าที่เข้ามาพำนักหรือทำงานอยู่ในพื้นที่ที่มีการรวมกลุ่มกันจัดกิจกรรมเพื่อแสดงออกทางการเมือง หรือเพื่อแสดงสัญลักษณ์ของกลุ่มที่หวังผลทางการเมือง ไม่ว่าจะเป็นการเมืองในประเทศภูมิลำเนาเดิมของตน หรือแม้แต่เรื่องการเมืองในประเทศไทยก็ตาม

สำหรับกรณีที่แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าได้เข้ามาพำนักอาศัยและทำงานอยู่ในพื้นที่อำเภอสันทราย ในประเด็นมีการรวมกลุ่มเพื่อชุมนุมเรียกร้องสิทธิต่างๆ ในทางการเมือง หรือเรียกร้องสิทธิต่างๆ อันพึงจะได้รับของแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าในพื้นที่อำเภอสันทรายก็ไม่เคยปรากฏให้เห็นเช่นกัน ซึ่งแรงงานต่างด้าวเหล่านี้ ส่วนใหญ่จะให้การยอมรับในระเบียบ กฎหมาย ข้อบังคับต่างๆ ที่รัฐบาลนำมาบังคับใช้กับพวกตน ไม่มีการแสดงปฏิกิริยาในลักษณะคัดค้านหรือออกมาแสดงความไม่เห็นด้วยแต่อย่างใด ส่วนใหญ่พร้อมที่จะปฏิบัติตามแนวนโยบายและข้อบังคับของกฎหมายเป็นอย่างดี

4.4 ข้อมูลการสัมภาษณ์ผู้นำท้องถิ่น

4.4.1 ข้อมูลส่วนตัวทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ผลการศึกษาที่รวบรวมได้จากการสัมภาษณ์ประชากรกลุ่มเป้าหมายที่เป็นผู้นำท้องถิ่น ได้แก่ กำนันในพื้นที่แต่ละตำบลของอำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ทั้ง 12 ตำบล เป็นผู้ให้ข้อมูลการสัมภาษณ์ จำนวน 12 คน ประกอบด้วย

1. นายบุญญิต ชัยแก้ว อายุ 58 ปี กำนันตำบลสันทรายหลวง
2. นายสมศักดิ์ ไพศาลธรรม อายุ 57 ปี กำนันตำบลสันทรายน้อย
3. นายพิรุณ จักขุนทร อายุ 59 ปี กำนันตำบลสันพระเนตร
4. นายสมยศ จาดฤทธิ์ อายุ 47 ปี กำนันตำบลหนองจ่อม
5. นายวิเชียร พุทธา อายุ 52 ปี กำนันตำบลเมืองเส้น
6. นายสุนัน ศรีวิชัย อายุ 51 ปี กำนันตำบลสันป่าเปา
7. นายธีระนิคย์ ชัยบุญชู อายุ 55 ปี กำนันตำบลป่าไผ่

8. นายสุนทร ชัยศรีอ้าย อายุ 57 ปี กำนันตำบลหนองแห้ง
9. นายอนันต์ คำตุน อายุ 53 ปี กำนันตำบลแม่แฝกใหม่
10. นายชูชาติ ชมชื่น อายุ 55 ปี กำนันตำบลแม่แฝก
11. นายฐานิสร์ สุตาจันทร์กมล อายุ 48 ปี กำนันตำบลสันนาเม็ง
12. นายเจริญ คำป็นใจ อายุ 45 ปี กำนันตำบลหนองหาร

4.4.2 ปัจจัยที่ทำให้แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าเดินทางเข้ามาทำงานและพำนักอาศัยอยู่ในพื้นที่อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

1) การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ

ปัจจุบันวิถีการดำเนินชีวิตประจำวันของประชาชนในพื้นที่อำเภอสันทรายกำลังเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมเป็นอย่างมาก เพราะในอดีตนั้นประชากรส่วนใหญ่ในพื้นที่จะประกอบอาชีพเกษตรกรรม ซึ่งถือว่าเป็นอาชีพดั้งเดิมมาตั้งแต่สมัยบรรพบุรุษ แต่ปัจจุบันนี้สภาพในอดีตกำลังจะเปลี่ยนแปลงไป เนื่องจากผู้คนหันไปบริโภควัตถุดิบมากขึ้นเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะวัยรุ่นหนุ่มสาวในปัจจุบันจะมีความนิยม ชมชอบ เลียนแบบวัฒนธรรมทางตะวันตกกันมากขึ้น รวมไปถึงการที่หนุ่มสาวสมัยนี้มีการศึกษาที่สูงขึ้น ทำให้อาชีพเกษตรกรรมที่ถือว่าเป็นอาชีพหลักมาตั้งแต่สมัยของปู่ ย่า ตา ยาย กำลังจะถูกคนรุ่นหลังละทิ้งกันไปหมด ซึ่งปัจจุบันคนรุ่นหลังๆ ได้หันมาประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว หรือมีอาชีพเป็นพนักงานรับจ้างตามบริษัท ห้างร้านต่างๆ กันมากขึ้น ทั้งนี้ก็เนื่องมาจากความเจริญเติบโตของสังคมเมืองที่กำลังขยายออกสู่พื้นที่ชานนอกของเมือง ส่งผลให้ระบบเศรษฐกิจมีการเจริญเติบโตตามไปด้วย ทุกวันนี้จะเห็นได้ว่าเกือบทุกพื้นที่ตำบลของอำเภอสันทราย ที่ดินที่ทำกินที่เคยเป็นพื้นที่ทำการเกษตร ปัจจุบันนี้ได้มีการขายให้กับนายทุนหรือผู้ประกอบการทางธุรกิจสังหาริมทรัพย์ เพื่อนำมาสร้างเป็นสถานที่ประกอบธุรกิจ กิจการห้างร้าน และที่อยู่อาศัยให้กับประชาชนเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะโครงการก่อสร้างหมู่บ้านจัดสรรนั้น ปัจจุบันในพื้นที่อำเภอสันทรายเกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก ทำให้พื้นที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบทางด้านปกครองดูแลของกำนันหรือผู้ใหญ่บ้าน มีปัญหาในเรื่องของการย้ายถิ่นของประชากรในพื้นที่เพิ่มมากขึ้นตามไปด้วย และในจำนวนนั้นก็คือปัญหาของแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าที่ได้เข้ามาพำนักอาศัยและประกอบอาชีพหรือทำงานในพื้นที่อำเภอสันทรายที่นับวันก็ยิ่งจะเพิ่มจำนวนมากขึ้นเรื่อยๆ เนื่องจากความต้องการแรงงานประเภทกรรมกรก่อสร้างเป็นที่ต้องการของผู้ประกอบการรับเหมาก่อสร้างเป็นอย่างมาก ด้วยเหตุนี้จึงทำให้แรงงานต่างด้าว ซึ่งส่วนใหญ่เกือบจะทั้งหมดเป็นแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าอพยพเข้ามาในพื้นที่ของอำเภอสันทรายเป็นจำนวนมาก ประกอบกับการที่รัฐบาลโดยมติดะริฐมนตริมมิคิให้แรงงานต่างด้าวที่เข้าเมืองโดยผิดกฎหมายสามารถมาดำเนินการขึ้นทะเบียนแรงงานต่างด้าว และพิสูจน์สัญชาติ เพื่อสามารถพำนักอาศัยและทำงานอยู่ใน

ประเทศไทยได้อย่างถูกต้องตามกฎหมายด้วยนั้น ก็ยังทำให้จำนวนแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าอพยพเข้ามาอยู่ในพื้นที่ของอำเภอสันทรายเป็นจำนวนมากยิ่งขึ้น

2) ภาวะการขาดแคลนแรงงาน

ปัจจุบันพื้นที่อำเภอสันทรายเป็นพื้นที่ที่มีการขยายตัวทางเศรษฐกิจและสังคมเมืองค่อนข้างสูง จากความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจดังกล่าวได้ก่อให้เกิดความต้องการใช้แรงงานประเภทกรรมกรเป็นอย่างมาก ทุกวันนี้จากการเข้าไปสัมผัสกับนายจ้างหรือผู้ประกอบการต่างๆ โดยเฉพาะผู้ประกอบการกิจการในด้านรับเหมาก่อสร้างนั้น ยังมีความต้องการแรงงานประเภทนี้อยู่มากเป็นจำนวนมาก เนื่องจากแรงงานประเภทนี้ส่วนใหญ่แล้วแรงงานคนไทยมักจะไม่นิยมทำกัน เพราะมองว่าเป็นงานที่หนัก เสี่ยงอันตราย และไม่คุ้มค่ากับค่าจ้างการทำงาน ซึ่งผิดกับแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าที่มักจะไม่ว่าเลือกงาน มีความรับผิดชอบ ชยัน อดทน งานหนักเอา งานเบาก็ผู้สามารถทำงานชดเชยแรงงานคนไทยได้เป็นอย่างดี ทำให้ผู้ประกอบการมีความพึงพอใจและเป็นที่ต้องการแรงงานต่างด้าวเหล่านี้เป็นอย่างมาก และหันไปจ้างแรงงานต่างด้าวกันมากขึ้น เพราะแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าเหล่านี้สามารถช่วยแก้ไขปัญหานี้ในเรื่องของการขาดแคลนแรงงานได้เป็นอย่างดี อีกทั้งการจ้างแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่ายังการช่วยลดต้นทุนหรือค่าจ้างให้กับนายจ้างหรือผู้ประกอบการอีกด้วย เพราะค่าจ้างถูกกว่าแรงงานคนไทย จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นจึงส่งผลให้พื้นที่อำเภอสันทรายมีแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าอพยพเข้ามาหางานทำและพำนักอาศัยอยู่ในพื้นที่เป็นจำนวนมาก

3) กฎหมาย ระเบียบปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง

ในอดีตแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าที่เข้ามาพำนักอาศัยและทำงานอยู่ในพื้นที่อำเภอสันทรายนี้จะมีจำนวนไม่มากนักเมื่อเทียบกับในปัจจุบันนี้ เพราะเมื่อก่อนสภาพเศรษฐกิจยังไม่มี ความเจริญเติบโตเหมือนดังเช่นทุกวันนี้ แต่หลังจากที่สภาพเศรษฐกิจเริ่มมีความเจริญเติบโต ประชาชนเริ่มมีวิถีการดำรงชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไป มีการแสวงหาชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีกว่าเดิมทำให้เริ่มมีแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าอพยพเข้ามาทำงานในพื้นที่กันมากขึ้น เนื่องจากมีงานคอยรองรับเป็นที่แน่นอน รวมถึงการบอกต่อกันจากญาติพี่น้องที่เข้ามาทำงานในพื้นที่อยู่ก่อนแล้วทำให้มีแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าอพยพเข้ามาพำนักอาศัยและทำงานในพื้นที่อำเภอสันทรายเพิ่มมากขึ้น ยิ่งปัจจุบันนี้ รัฐบาลให้นโยบายผ่อนผันให้แรงงานต่างด้าวที่ขึ้นทะเบียนขออนุญาตทำงานอยู่ก่อนแล้ว และแรงงานต่างด้าวที่ลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายนั้นสามารถมาดำเนินการขอขึ้นทะเบียนแรงงานต่างด้าวและพิสูจน์สัญชาติ เพื่อขออนุญาตทำงานให้ถูกต้องตามกฎหมายสามารถที่จะพำนักอาศัยและทำงานอยู่ในราชอาณาจักรได้อย่างเผยภายใต้ข้อบังคับของกฎหมายโดยไม่มีความผิด และไม่ต้องหลบซ่อนจากเจ้าหน้าที่ตำรวจ ส่งผลให้แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าเดินทางเข้ามาพำนัก

อาศัยและทำงานอยู่ในพื้นที่อำเภอสนทรายเป็นจำนวนมากขึ้น นอกจากนี้ แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าที่ผ่านการพิสูจน์สัญชาติแล้วนั้น สามารถที่จะเดินทางไปไหนต่อไหนภายในประเทศไทยได้อย่างอิสระเสรี ไม่ต้องถูกจำกัดสิทธิในการเดินทางเหมือนในอดีตที่ถูกจำกัดสิทธิเสรีภาพในการเดินทางได้เฉพาะอยู่ในเขตจังหวัดที่ตนได้ขึ้นทะเบียนแรงงานไว้เท่านั้น นอกจากนี้ยังสามารถครอบครองทรัพย์สินบางอย่างได้ตามที่กฎหมายกำหนด เช่น สามารถซื้อ ขาย ครอบครองรถยนต์ หรือรถจักรยานยนต์และทรัพย์สินอื่นๆ ได้ตามที่กฎหมายกำหนด รวมตลอดถึงการมีสิทธิขอใบอนุญาตขับขี่ยานยนต์และรถจักรยานยนต์ได้อีกด้วย

4) การจ้างงาน ค่าจ้างในการทำงาน

ในปัจจุบัน นายจ้างหรือผู้ประกอบการในพื้นที่อำเภอสนทรายมีความต้องการจ้างแรงงานเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะแรงงานประเภทกรรมกรก่อสร้างหรือกรรมกรผู้ใช้แรงงาน เนื่องจากการขยายตัวทางเศรษฐกิจของพื้นที่ ซึ่งการจ้างงานนั้น เท่าที่ปรากฏให้เห็นนายจ้างจะมีการจ้างแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าอยู่ทั่วไป ไม่ว่าจะเป็นสถานที่ก่อสร้าง ร้านค้า ร้านอาหาร บัณฑิตสถานบริการต่างๆ ตลอดจนการงานด้านเกษตรกรรมก็มีการจ้างกันอยู่ทั่วไปทุกรูปแบบและสามารถว่าจ้างกันได้ตลอดเวลาตามความต้องการ เพราะแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าเหล่านี้มีอยู่เป็นจำนวนมาก และส่วนใหญ่จะมีความขยันขันแข็ง รับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย และมีความอดทน สามารถทำงานได้ผลสำเร็จเป็นที่น่าพึงพอใจของนายจ้าง รวมทั้งค่าจ้างก็มีความเหมาะสมเป็นที่ยอมรับได้ทั้งผู้ประกอบการและแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่า ซึ่งมักจะตรงกันข้ามกับแรงงานคนไทยที่มักจะชอบหลบเลี่ยงงาน เมื่อเจองานหนักก็มักจะเกิดความขี้เกียจและต้องการค่าจ้างที่สูง ทำให้ปัจจุบันผู้ประกอบการในพื้นที่อำเภอสนทรายส่วนใหญ่จึงนิยมจ้างแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่ามากกว่าการจ้างแรงงานไทย โดยเฉพาะแรงงานประเภทกรรมกรผู้ใช้แรงงานที่ส่วนใหญ่เกือบทั้งหมดจะเป็นแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่า ผู้ประกอบการบางรายถึงขนาดกับยอมเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายในการขึ้นทะเบียนแรงงานต่างด้าว และการพิสูจน์สัญชาติให้กับแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่า เพื่อที่จะให้แรงงานต่างด้าวเหล่านั้นสามารถทำงานให้กับตนได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย และเป็นการซื้อใจของแรงงานต่างด้าวด้วย ซึ่งเป็นการแสดงให้เห็นว่าผู้ประกอบการมีความต้องการจ้างแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าเป็นอย่างมาก

5) โอกาสในการมีที่อยู่อาศัย

จากการที่ได้เป็นผู้ทำหน้าที่คอยปกครองดูแลทุกข์สุขของประชาชนที่อยู่ในความปกครอง รวมไปถึงแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าในพื้นที่รับผิดชอบทำให้ทราบว่าเมื่อมีแรงงานต่างด้าวเข้ามาพำนักอาศัยและทำงานอยู่ในพื้นที่อำเภอสนทรายแล้ว ประชาชนในพื้นที่ก็ไม่ได้มีการต่อต้านหรือคัดค้านการเข้ามาพำนักอาศัยและทำงานของแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าแต่อย่างใด

บางครั้งยังให้การยอมรับให้เข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน หรือการยอมรับให้มีการนำประเพณีและวัฒนธรรมของแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่ามาจัดกิจกรรมในพื้นที่ได้เช่น งานปอยส่างลอง เป็นต้น อีกทั้งคนไทยในพื้นที่มีอุปนิสัยชอบช่วยเหลือเกื้อกูล เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีความเห็นอกเห็นใจกลุ่มคนที่มีความเดือดร้อนที่ต้องหนีร้อนมาพึ่งเย็นหรือต้องทำงานเพื่อหาเลี้ยงครอบครัวด้วยความเอ็นดู สงสาร ทำให้แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าเกิดความรู้สึกประทับใจในโมติริจิต มีความผูกพันใกล้ชิดกับคนในชุมชนพื้นที่มากขึ้น ทำให้แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่ายินยอมที่จะทำตามระเบียบข้อบังคับต่างๆ รวมทั้งการพิสูจน์สัญชาติเพื่อโอกาสที่จะได้สิทธิในการพำนักอาศัยและทำงานอยู่ในพื้นที่ตลอดไป หรือต้องการที่จะพำนักอาศัยอยู่ในพื้นที่นี้ให้ยาวนานที่สุดเท่าที่ทำได้ และถ้าเป็นไปได้ก็อยากที่จะมีถิ่นที่อยู่ในพื้นที่อำเภอสันทรายนี้ต่อไป เพราะรู้สึกอบอุ่น มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีสภาพชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นและยังได้รับสวัสดิการด้านต่างๆ จากทางรัฐบาลไทยเป็นอย่างดี ไม่ว่าจะเป็นสวัสดิการด้านสิทธิการรักษาพยาบาลเมื่อเจ็บป่วย สิทธิในการเดินทางสัญจรไปที่ต่างๆ สิทธิในการได้รับการศึกษาของบุตรหลาน เป็นต้น แต่ทั้งนี้ก็ขึ้นอยู่กับนโยบายของรัฐบาลไทยในอนาคตว่าจะมีกฎหมายหรือกฎระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ ที่จะนำมาบังคับใช้กับกลุ่มแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าอย่างไร เพราะในบางเรื่องกฎหมายไทยก็ไม่ให้อำนาจที่สามารถจะกระทำได้ เช่น การครอบครองกรรมสิทธิ์ในบ้านพักอาศัยหรือทรัพย์สินที่เป็นอสังหาริมทรัพย์ประเภทต่างๆ แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าเหล่านี้จึงทำได้เพียงแค่การเช่าบ้านหรือห้องพักเพื่อการพักอาศัยชั่วคราวเท่านั้น

4.4.3 ปัญหาและผลกระทบจากแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าที่มีต่อความมั่นคงของประชาชนในพื้นที่อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

1) ความมั่นคงทางสังคม

การดำเนินชีวิตประจำวันของแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าที่เข้ามาพำนักอาศัยและทำงานอยู่ในพื้นที่อำเภอสันทรายนั้น โดยปกติแล้วก็ไม่ได้มีการสร้างปัญหาหรือผลกระทบต่อการใช้ชีวิตประจำวันของประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ เพราะแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าส่วนใหญ่ต่างคนก็ต่างมีหน้าที่การงานของตนเอง จึงไม่ค่อยมีเวลาได้เข้าไปยุ่งเกี่ยวหรือมีปฏิสัมพันธ์กับชาวบ้านในพื้นที่ นอกเสียจากว่าจะได้ทำงานในสถานที่แห่งเดียวกัน เพราะแรงงานต่างด้าวที่พำนักอาศัยอยู่ในพื้นที่อำเภอสันทราย ส่วนมากแล้วมีความต้องการที่จะทำงานเพื่อสร้างรายได้มาหาเลี้ยงครอบครัวของตนเอง เพราะฉะนั้นเวลาส่วนใหญ่ในแต่ละวันก็จะหมดไปกับการทำงาน การดำเนินชีวิตประจำวันเริ่มตั้งแต่เข้าไปถึงเย็นก็จะเป็นช่วงเวลาของการทำงาน พอเลิกงานก็จะมีพ่อแม่บางคนที่จะต้องกลับไปรับบุตรหลานตามโรงเรียนต่างๆ ที่ได้ส่งเข้าเรียน หลังจากนั้นก็กลับเข้าที่พักเพื่อหุงหาอาหารรับประทานและทำการพักผ่อนเพื่อเอาแรงไว้สู้งานในวันต่อไป การดำเนิน

ชีวิตประจำวันของแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าที่พำนักอาศัยอยู่ในพื้นที่อำเภอสันทรายส่วนใหญ่ ก็จะเป็นวัฏจักรหมุนเวียนเช่นนี้เป็นประจำทุกวัน

แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าในพื้นที่อำเภอสันทราย ส่วนใหญ่เป็นแรงงานที่ได้ขึ้นทะเบียนและพิสูจน์สัญชาติถูกต้องตามกฎหมาย โดยจะได้รับการอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรจากเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดเชียงใหม่และได้รับอนุญาตให้ทำงานได้จากสำนักงานจัดหางานจังหวัดเชียงใหม่ แต่มีแรงงานต่างด้าวส่วนหนึ่งเป็นแรงงานแฝงที่ผิดกฎหมาย หรือแรงงานที่ยังไม่ผ่านการขึ้นทะเบียนและการพิสูจน์สัญชาติ และได้เข้ามาแอบแฝงลักลอบทำงานอยู่ในพื้นที่ ซึ่งผู้ประกอบการเองก็มีการจ้างแรงงานต่างด้าวเหล่านี้เข้าทำงานเช่นกัน เนื่องจากเกิดปัญหาการขาดแคลนแรงงาน ทำให้บางครั้งก็มีความเสี่ยงที่จะถูกเจ้าหน้าที่ตรวจสอบและจับกุมดำเนินคดี แต่ก็นายจ้างหรือผู้ประกอบการบางรายยอมที่จะแบกรับภาวะความเสี่ยงนั้น แต่ในขณะเดียวกัน ทางเจ้าหน้าที่ภาครัฐเองก็ไม่สามารถนำมาตรการทางกฎหมายเข้าไปดำเนินการได้อย่างเต็มที่ เนื่องจากมีข้อจำกัดบางประการ เช่น เจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่คอยตรวจสอบมีกำลังไม่เพียงพอ ขาดงบประมาณสนับสนุนในการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ประกอบการหรือแรงงานต่างด้าวได้รับทราบข้อมูลและเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมายการทำงานของคนต่างด้าว หรือบางครั้งเมื่อมีการตรวจสอบจับกุมดำเนินคดีไปแล้วแรงงานต่างด้าวเหล่านั้นก็จะหวนกลับมาลักลอบทำงานในพื้นที่อีก แต่สำหรับแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าที่มีการขึ้นทะเบียนและผ่านการพิสูจน์สัญชาติแล้วนั้น จะมีการกระทำความผิดในเรื่องของการทำงานผิดเงื่อนไขตามที่กฎหมายกำหนดคือทำงานผิดนายจ้าง สถานที่ทำงานหรือผิดประเภทงานตามที่ได้รับอนุญาต นอกจากนี้ก็มีการก่อปัญหาทางสังคมขึ้นในพื้นที่ที่แรงงานต่างด้าวพำนักอาศัยอยู่บ้าง เช่น การทะเลาะวิวาททำร้ายร่างกายในหมู่พวกเดียวกันและกับคนไทยในพื้นที่ การดื่มสุราอาละวาดและส่งเสียงดังรบกวนชาวบ้านในพื้นที่ และในบางครั้งก็มีการก่อคดีอาชญากรรมทางสังคมเกิดขึ้นในบางพื้นที่ตำบลของอำเภอสันทราย เช่น คดีฆาตกรรม คดีเกี่ยวกับการลักทรัพย์ คดีประทุษร้ายร่างกาย ซึ่งส่วนมากก็จะเป็นการประทุษร้ายร่างกายกันระหว่างกลุ่มของแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าด้วยกันเอง คดีมีอาวุธปืนไว้ในครอบครอง และคดีเกี่ยวกับการพนันก็มีอยู่บ้างเช่นกัน

สำหรับปัญหาด้านยาเสพติดในพื้นที่อำเภอสันทรายที่เกิดจากแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่านั้น ปัจจุบันยาเสพติดประเภทยาบ้าก็มีการแพร่ระบาดในกลุ่มผู้ใช้แรงงานอยู่เหมือนกัน แต่ไม่ค่อยมีความรุนแรงมากนัก ส่วนมากแล้วก็จะมียาเสพติดกับกลุ่มผู้ใช้แรงงานเท่านั้น และปัญหายาเสพติดที่เกิดจากแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าในพื้นที่อำเภอสันทรายนั้น โดยส่วนใหญ่แล้วจะเป็นการเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดในเรื่องของการเสพ ส่วนการจำหน่ายนั้นมียกเว้นบ้างน้อย และถ้ามีก็จะเป็นลักษณะของการจำหน่ายให้กับผู้ใช้แรงงานเพื่อไปทำการเสพ ส่วนยาเสพติดประเภทอื่นๆ เช่น

เฮโรอิน โคเคน หรือยาไอซ์นั้น ไม่ค่อยมีปรากฏให้เห็นในพื้นที่ของอำเภอสันทราย เพราะเท่าที่ทราบข้อมูลการจับกุมของเจ้าหน้าที่ตำรวจในคดียาเสพติดนั้นจะเป็นคดีเกี่ยวกับการจับกุมยาเสพติดประเภท 1 คือ เมทแอมเฟตามีน หรือยาบ้าเป็นส่วนใหญ่ และจากการทำหน้าที่ปกครองดูแลพื้นที่ของผู้นำท้องถิ่นแต่ตำบลของอำเภอสันทรายยังไม่ปรากฏข้อมูลหรือเบาะแสที่บ่งชี้ว่าพื้นที่ของอำเภอสันทรายเป็นแหล่งพักยาเสพติดหรือเป็นแหล่งค้าขายยาเสพติดรายใหญ่ๆ แต่อย่างใด

สำหรับปัญหาด้านการจราจรหรือการใช้รถใช้ถนนของแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าที่เข้ามาพำนักอาศัยและทำงานอยู่ในพื้นที่อำเภอสันทรายนั้น ก็มักจะมีให้เห็นอยู่เป็นประจำ เนื่องจากปัจจุบันนี้ แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าที่ผ่านการพิสูจน์สัญชาติแล้วนั้นสามารถที่จะซื้อหรือครอบครองรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์เป็นของตนเองได้ถูกต้องตามกฎหมาย เพราะมีเอกสารประจำตัวคือหนังสือเดินทางที่สามารถนำไปทำสัญญาซื้อรถเพื่อใช้ในชีวิตประจำวัน ตลอดจนสามารถใช้เป็นเอกสารประจำตัวเพื่อขอทำใบอนุญาตขับขี่กับกรมขนส่งทางบกได้อีกด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งรถจักรยานยนต์จะเป็นที่นิยมของแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่ากันมาก เพราะมีความสะดวกและคล่องตัวในการเดินทาง แต่การใช้รถใช้ถนนของแรงงานต่างด้าวเหล่านี้อาจไม่มีความชำนาญหรือคุ้นเคยกับการใช้รถใช้ถนนในประเทศไทยที่มีความแตกต่างกับประเทศของตน ทำให้เกิดอุบัติเหตุหรือปัญหาด้านการจราจรขึ้นได้ง่าย นอกจากนี้แล้วแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าส่วนใหญ่ก็จะไม่เข้าใจในระเบียบ ข้อบังคับ ของกฎหมายจราจร ตลอดจนการไม่เคารพกฎหมายหรือมีการใช้รถด้วยความประมาทเลินเล่อทำให้เกิดอุบัติเหตุขึ้นบ่อยครั้ง โดยเฉพาะรถจักรยานยนต์จะมีสถิติของการเกิดอุบัติเหตุค่อนข้างสูง ก่อให้เกิดการสูญเสียทางด้านชีวิตและทรัพย์สินของผู้ที่เกี่ยวข้องเป็นจำนวนมาก

ประชาชนที่พำนักอาศัยอยู่ในพื้นที่อำเภอสันทรายส่วนใหญ่มักจะไม่ค่อยมีปัญหา หรือมีความขัดแย้งเกิดขึ้นกับกลุ่มแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าที่เข้ามาพำนักอาศัยหรือทำงานอยู่ในพื้นที่การใช้ชีวิตส่วนใหญ่จะเป็นไปในลักษณะต่างคนต่างอยู่ไม่ค่อยยุ่งเกี่ยวกับกัน ปัญหาความขัดแย้งระหว่างคนในพื้นที่กับกลุ่มแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าจึงไม่มีปรากฏให้เห็น ไม่มีการต่อต้านหรือขัดแย้งกันแต่อย่างใด และในทางตรงกันข้ามแรงงานต่างด้าวเหล่านี้ก็ได้รับการยอมรับจากคนในพื้นที่ด้วย อาจเป็นเพราะคนในพื้นที่มองว่าแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าเหล่านี้มีส่วนในการช่วยสร้างรายได้ให้แก่ชุมชน รวมถึงช่วยพัฒนาเศรษฐกิจของชุมชนให้มีความเจริญเติบโตยิ่งขึ้น

พื้นที่บางตำบลของอำเภอสันทราย เช่น ตำบลสันป่าเป้า ตำบลเมืองเส้น ตำบลสันป่าเป้า ตำบลหนองแห้ง ตำบลแม่แฝกหรือตำบลแม่แฝกใหม่ พื้นที่เหล่านี้ไม่ค่อยจะมีแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าพำนักอาศัยอยู่มากเท่าใด แต่แรงงานต่างด้าวที่ทำงานอยู่ในพื้นที่เหล่านี้จะเป็นแรงงานกลุ่มที่พำนักอาศัยอยู่ในพื้นที่ตำบลอื่น เนื่องจากนายจ้างจะพำนักอาศัยอยู่ในพื้นที่ตำบลอื่นแต่ได้นำ

แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าเข้ามาทำงานอยู่ในพื้นที่ดังกล่าว นอกจากนี้แล้วก็จะมีบุคคลบางกลุ่มที่มีพฤติกรรมรับจดทะเบียนเป็นนายจ้างให้กับแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่า โดยจะรับดำเนินการในเรื่องเอกสารการจดทะเบียนต่างๆ ให้ และมีการคิดค่าตอบแทนรายหัวเป็นครั้งๆ ไป เมื่อได้ทำการจดทะเบียนเรียบร้อยแล้วก็จะปล่อยให้แรงงานต่างด้าวเหล่านั้นไปเสาะแสวงหางานทำกันเอง เมื่อแรงงานต่างด้าวได้เข้ามารับจ้างทำงานในพื้นที่แต่ไม่มีนายจ้างหรือนายจ้างไม่ตรงกับที่ระบุไว้ในใบอนุญาตทำงาน ทำให้แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าเหล่านี้ต้องกระทำความผิดตามกฎหมายแรงงาน งานทำงานโดยผิดเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในใบอนุญาต (ผิคนายจ้าง) ตามพระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว ซึ่งปัญหานี้จะพบค่อนข้างมากในพื้นที่อำเภอสันทราย

2) ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ

ปัจจุบันเศรษฐกิจของอำเภอสันทรายกำลังมีความเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะพื้นที่ในเขตเมือง เช่น ตำบลสันทรายหลวง ตำบลสันทรายน้อย ตำบลสันพระเนตร ตำบลหนองจ่อม ตำบลสันนาเม็ง เป็นต้น ซึ่งตำบลต่างๆ เหล่านี้ พื้นที่ทำการเกษตรส่วนมากจะถูกนายทุนหรือนายหน้าค้าที่ดินทำการกว้านซื้อเพื่อนำไปจัดสร้างอาคารพาณิชย์เพื่อประกอบธุรกิจ หรือสร้างที่อยู่อาศัย ได้แก่ โครงการก่อสร้างหมู่บ้านจัดสรรต่างๆ เป็นจำนวนมาก ทำให้พื้นที่ตำบลเหล่านี้มีจำนวนแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าเข้ามาพำนักอาศัยและทำงานอยู่เป็นจำนวนมากตามกระแสความเจริญเติบโตของเศรษฐกิจในยุคปัจจุบัน นอกจากนี้แล้วการที่รัฐบาลก็ได้มีนโยบายผ่อนผันให้แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าที่ขึ้นทะเบียนแล้วและบางส่วนที่หลบหนีเข้าเมืองมาภายหลังให้มาดำเนินการขึ้นทะเบียนแรงงานต่างด้าวและทำการพิสูจน์สัญชาติเพื่อให้มีสถานะทางบุคคลเป็นแรงงานต่างด้าวที่ถูกกฎหมาย เป็นการแสดงให้เห็นว่าแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่ามีความสำคัญหรือจำเป็นต่อการเจริญเติบโตหรือการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศ

พื้นที่รอบนอกของอำเภอสันทรายส่วนใหญ่ประชาชนจะประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก การทำงานประเภทนี้ต้องอาศัยกำลังแรงงานเป็นสำคัญ และการทำงานจะเป็นในลักษณะที่สกปรก ตากแดดตากฝน ต้องใช้ความอดทนสูง ซึ่งแรงงานคนไทยมักจะไม่ค่อยนิยมทำกัน ส่วนในพื้นที่ตัวเมืองนั้นส่วนใหญ่จะเป็นแรงงานประเภทกรรมกรผู้ใช้แรงงาน ได้แก่ ผู้รับจ้างใช้แรงงานทั่วไปหรือไม่ก็เป็นการกรรมกรก่อสร้าง ซึ่งงานกรรมกรก่อสร้างจะเป็นการทำงานที่ค่อนข้างจะหนัก สกปรก และเสี่ยงอันตราย ทำให้แรงงานไทยไม่นิยมทำเช่นกัน ไม่เหมือนแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าที่ไม่เลือกงาน มีความขยัน อดทน ไม่ย่อท้อต่อการทำงานไม่ว่าจะหนัก หรือเสี่ยงอันตราย ทำให้ผู้ใช้แรงงานประเภทนี้จะเป็นแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าเป็นส่วนใหญ่ แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าที่เข้ามาทำงานในพื้นที่จึงไม่ค่อยมีผลกระทบต่อการจ้างแรงงานประเภทนี้สำหรับประชาชนในพื้นที่มากนัก เพราะประชาชนในพื้นที่ไม่นิยมงานประเภทนี้ แต่ก็อาจจะมีแรงงานต่างด้าวสัญชาติ

พม่าบางส่วนที่มีฝีมือหรือความชำนาญในการทำงานในงานบางประเภท เช่น งานช่างเหล็ก ช่างไม้ หรือช่างไฟฟ้า เป็นต้น ซึ่งเดิมทีแรงงานประเภทนี้จะเป็นแรงงานคนไทยเป็นส่วนมาก แต่ในปัจจุบันมีแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าบางส่วนได้เรียนรู้ ฝึกฝนจากการทำงานจนเกิดความเชี่ยวชาญ มีความชำนาญ มีฝีมือหลายมือไม่แพ้แรงงานคนไทย ทำให้แรงงานคนไทยถูกแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าเหล่านี้แย่งงานไปทำเอง ซึ่งส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการหรือกลุ่มแรงงานคนไทยจากการถูกแย่งงานจากแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่ากลุ่มนี้

การที่แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าได้เข้ามาพำนักอาศัยและทำงานอยู่ในพื้นที่อำเภอสันทรายนี้ ได้ก่อให้เกิดผลดีต่อเศรษฐกิจของชุมชนรวมถึงความเป็นอยู่ของประชาชนในพื้นที่แต่ละตำบลเป็นอย่างดี ที่เห็นได้ชัดก็คือเศรษฐกิจในระดับของชุมชนที่มีพื้นที่อยู่บริเวณใกล้เคียงกับสถานที่พำนักอาศัยและทำงานของแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่า เนื่องจากแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าเหล่านี้เมื่อได้เข้ามาทำงานและพำนักอาศัยอยู่ในพื้นที่แล้วก็จะมีการจับจ่ายใช้สอยสินค้าเพื่ออุปโภคบริโภคในชีวิตประจำวัน ไม่ว่าจะเป็นอาหารการกินหรือข้าวของเครื่องใช้ต่างๆ ก่อให้เกิดการกระจายรายได้ของประชาชนในพื้นที่ของอำเภอสันทราย และในการดำเนินชีวิตประจำวันของแรงงานต่างด้าวสัญชาติเหล่านี้ก็ไม่ทำให้เกิดผลกระทบต่ออุปโภคบริโภคของประชาชนในพื้นที่ เพราะในพื้นที่อำเภอสันทรายมีทรัพยากรที่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิตประจำวันอย่างเพียงพอ ในอดีตที่ผ่านมาไม่เคยเกิดปัญหาการขาดแคลนอาหาร ข้าวของเครื่องใช้หรือสิ่งของที่จำเป็นต่อการดำรงชีพของประชาชนในพื้นที่อันเนื่องมาจากสาเหตุจากการที่แรงงานต่างด้าวเหล่านี้ได้เข้ามาพำนักอาศัยและทำงานอยู่ในพื้นที่ ตรงกันข้ามกลับเป็นการช่วยให้เกิดการกระตุ้นเศรษฐกิจของพื้นที่อำเภอสันทราย อันจะนำไปสู่ผลดีต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศโดยรวมต่อไป

ปัจจุบันพื้นที่ตัวเมืองจังหวัดเชียงใหม่มีความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจหรือการขยายตัวของสังคมเมืองอย่างต่อเนื่อง สภาพเมืองชั้นในมีความแออัดอย่างมาก ส่งผลให้ราคาที่ดินในบริเวณตัวเมืองปัจจุบันมีราคาพุ่งสูงขึ้นอย่างมาก ทำให้มีการขยายความเจริญออกไปสู่อำเภอรอบๆ ตัวเมืองเชียงใหม่ ซึ่งหนึ่งในนั้นก็คืออำเภอสันทรายที่มีสภาพเศรษฐกิจและการขยายตัวของสังคมเมืองอย่างต่อเนื่อง ประชาชนนอกพื้นที่ที่มีการอพยพเคลื่อนย้ายเข้ามาพำนักอาศัยอยู่ในพื้นที่อำเภอสันทรายเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก ส่งผลให้ปัจจุบันมีโครงการก่อสร้างศูนย์การค้า อาคารต่างๆ เพื่อประกอบธุรกิจ หรือโครงการบ้านพักอาศัยเพื่อสนองความต้องการของประชาชนที่เพิ่มขึ้นมากมาย ส่งผลให้ผู้ประกอบการด้านกิจการก่อสร้างมีความต้องการแรงงานประเภทกรรมกรก่อสร้างเป็นจำนวนมาก เพิ่มขึ้นตามภาวะของเศรษฐกิจและความต้องการของประชาชน แต่แรงงานประเภทนี้กลับมีไม่เพียงพอต่อความต้องการ เกิดภาวะขาดแคลนแรงงานอย่างมาก เนื่องจากแรงงานประเภทนี้ไม่เป็นที่ต้องการทำของแรงงานคนไทย เพราะเห็นว่าเป็นงานที่หนัก

สกปรก และเสี่ยงอันตรายต่อร่างกายและชีวิต ผู้ประกอบการจึงใช้วิธีการจ้างแรงงานต่างด้าว สัญชาติพม่า ซึ่งมีทั้งถูกและผิดกฎหมาย เพื่อช่วยแก้ไขปัญหาลาดแคลนแรงงานทางด้านนี้ ซึ่งแรงงานต่างด้าวเหล่านี้ก็ทำงานได้เป็นที่พึงพอใจของผู้ประกอบการเป็นอย่างดี ช่วยให้ ผู้ประกอบการสามารถดำเนินการและส่งมอบงานได้ตามกำหนด เนื่องจากแรงงานต่างด้าว สัญชาติพม่าเหล่านี้มีความขยันขันแข็ง อดทน หนักเอาเบาสู้ ไม่เกียจงาน ฉะนั้นแรงงานต่างด้าว สัญชาติพม่าเหล่านี้จึงมีความสำคัญหรือมีส่วนช่วยในการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนแรงงานให้กับ ผู้ประกอบการด้านนี้ได้อย่างมาก

โดยภาพรวมทางเศรษฐกิจแล้ว แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าที่เข้ามาพำนักอาศัยและ ทำงานในพื้นที่ของอำเภอสันทรายนั้น ได้ก่อให้เกิดผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจในแง่ของการช่วย ส่งเสริมหรือกระตุ้นเศรษฐกิจในพื้นที่ให้มีการเจริญเติบโตเพิ่มขึ้นเป็นอย่างมาก เนื่องจากแรงงาน ต่างด้าวสัญชาติพม่าเหล่านี้ช่วยกระตุ้นให้เกิดการจ้างงานในภาคเศรษฐกิจ ช่วยกระจายรายได้ให้กับ ชุมชน ส่งเสริมเศรษฐกิจภาคครัวเรือนก่อให้เกิดการขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจ และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความเจริญเติบโตของสังคมเมืองในปัจจุบันทำให้เกิดการอพยพของประชาชนต่างพื้นที่เข้ามาพัก อาศัยในพื้นที่มากขึ้น ก็ย่อมเกิดการแสวงหารายได้เพื่อการใช้จ่ายอุปโภคบริโภคในชีวิตประจำวัน มากขึ้น เราจะเห็นได้ว่าทุกวันนี้ตามตลาดสดหรือตลาดนัดตามพื้นที่ต่างๆ ของอำเภอสันทราย เช่น ตลาดสามแยกสันทราย ตลาดสันทราย ตลาดป่าเหมือด ตลาดแม่โจ้ ตลาดมีโชค ตลาดแม่เจดีย์ เป็น ดัน ซึ่งสถานที่เหล่านี้จะมีแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าเข้าไปจับจ่ายใช้สอยเพื่อซื้อข้าวของเครื่องใช้ ที่จำเป็นในชีวิตประจำวันเป็นจำนวนมาก ซึ่งเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจระดับชุมชนให้เกิดความ เข้มแข็งขึ้น ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้นส่งผลให้ระบบเศรษฐกิจส่วนรวมมีการเจริญเติบโตหรือ ขยายตัวมากขึ้นตามไปด้วย นอกจากนี้แล้วแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าเหล่านี้ยังช่วยแก้ไขปัญหា ด้านการขาดแคลนแรงงานในพื้นที่ได้เป็นอย่างดี เพราะในปัจจุบันพื้นที่อำเภอสันทรายมีความ เจริญเติบโตทางด้านการก่อสร้างเป็นอย่างมาก ทำให้แรงงานประเภทกรรมกรก่อสร้างเป็นที่ ต้องการของผู้ประกอบการรับเหมาก่อสร้างเพิ่มมากขึ้น แต่ในขณะที่แรงงานคนไทยในพื้นที่มี จำนวนไม่เพียงพอ แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าสามารถเข้ามาทำงานทดแทนแรงงานคนไทยได้เป็น อย่างดี และยังเป็นการช่วยลดภาระค่าใช้จ่ายในเรื่องของค่าจ้างให้กับผู้ประกอบการได้มากด้วย เช่นกันเนื่องจากแรงงานต่างด้าวเหล่านี้จะมีค่าจ้างที่ต่ำกว่าแรงงานคนไทย

3) ความมั่นคงทางการเมือง

แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าที่เข้ามาพำนักอาศัยและทำงานอยู่ในพื้นที่อำเภอสันทราย ส่วนใหญ่แล้วจะเป็นแรงงานประเภทกรรมกรผู้ใช้แรงงานที่มีคุณภาพทางการศึกษาในระดับที่ ต่ำ ซึ่งแรงงานต่างด้าวบางคนก็ไม่เคยได้เข้ารับการศึกษามาก่อนเลยจึงทำให้ไม่ค่อยมีความรู้ความ

เข้าใจในเรื่องเกี่ยวกับวิถีทางการเมืองเท่าใด แต่ละคนเองก็เคยได้สัมผัสกับวิถีชีวิตที่อยู่ภายใต้การปกครองของรัฐบาลทหารพวามาก่อน ซึ่งไม่เคยได้เปิดโอกาสให้แรงงานเหล่านี้มีโอกาสแสดงบทบาทหรือมีส่วนเกี่ยวข้องทางการเมืองเท่าใดนัก มักจะถูกปิดกั้นไม่ให้แสดงความคิดเห็นหรือแสดงออกทางการเมือง ทำให้ประชาชนเกิดความรู้สึกว่ารัฐบาลไม่ได้ทำให้สภาพชีวิตความเป็นอยู่ของตนและครอบครัวดีขึ้นเลย จึงเกิดความรู้สึกเฉื่อยชาและไม่ค่อยให้ความสนใจหรือให้ความสำคัญกับกิจกรรมด้านการเมืองมากนัก ไม่ว่าจะเป็นในระดับท้องถิ่นหรือในระดับชาติของประเทศตนเองหรือแม้กระทั่งการเมืองของประเทศไทยเองก็ตาม ส่วนมากจะให้ความสำคัญเกี่ยวกับปัญหาการหาเลี้ยงครอบครัวมากกว่าที่จะให้ความสนใจในเรื่องการเมืองหรือการเข้าไปมีส่วนร่วมกิจกรรมทางการเมือง แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าจึงไม่ค่อยก่อให้เกิดปัญหาหรือผลกระทบในทางการเมืองขึ้นในพื้นที่ของอำเภอสันทรายแต่อย่างใด

แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าที่เข้ามาพำนักอาศัยและทำงานอยู่ในพื้นที่อำเภอสันทรายนี้ยังไม่เคยพบเห็นว่ามีกรเคลื่อนไหว หรือมีการรวมกลุ่มกันเพื่อแสดงออกทางการเมืองหรือมีการรวมกลุ่มเพื่อจัดกิจกรรมทางการเมือง เพราะแรงงานต่างด้าวเหล่านี้ไม่ได้ให้ความสนใจในเรื่องของการเมือง ไม่ว่าจะเป็นการเมืองในสหภาพเมียนมาร์ซึ่งเป็นประเทศภูมิลำเนาของตนหรือการเมืองในประเทศไทยก็ตาม ส่วนใหญ่จะสนใจเฉพาะเรื่องปากท้องความเป็นอยู่ของตนมากกว่าที่จะไปคิดเรื่องอื่น เพราะว่าในสภาพความเป็นจริงแล้วแรงงานต่างด้าวเหล่านี้ยังมิฐานะที่ยากจน ต้องทำงานหาเลี้ยงปากเลี้ยงท้องไปวันๆ ถ้าจะมีการรวมตัวกันก็จะเป็นการรวมตัวกันเพื่อจัดกิจกรรมหรือแสดงออกทางวัฒนธรรม ประเพณีของตนเองในโอกาสสำคัญๆ เท่านั้น เช่น ประเพณีงานบุญเข้าพรรษา งานบวชลูกแก้วปอยส่างลอง เป็นต้น

การรวมกลุ่มของแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าได้เข้ามาพำนักอาศัยและทำงานอยู่ในพื้นที่อำเภอสันทรายเพื่อเรียกร้องสิทธิต่างๆ ของแรงงานต่างด้าว หรือในประเด็นทางการเมืองนั้นก็ไม่เคยปรากฏให้เห็นเช่นกัน ถึงแม้ว่าจะมีแรงงานต่างด้าวบางส่วนที่อาจจะไม่เห็นด้วยกับกฎระเบียบ ข้อบังคับที่เข้มงวดในเรื่องเกี่ยวกับเงื่อนไขของการทำงานที่รัฐบาลนำมาบังคับใช้กับพวกตน เนื่องจากมีความต้องการที่จะทำงานได้หลากหลายประเภทมากกว่านี้ แต่ก็ยังมิมีการแสดงความคิดเห็นคัดค้านหรือต่อต้านออกมาให้เห็นเป็นรูปธรรม โดยแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าส่วนใหญ่แล้วจะให้การยอมรับและพร้อมที่จะปฏิบัติตามกฎหมาย รวมถึงกฎเกณฑ์หรือระเบียบข้อบังคับต่างๆ ของสังคมไทยเป็นอย่างดี สาเหตุเพราะต้องการที่จะพำนักอาศัยและทำงานอยู่ในประเทศไทย

4.5 ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าที่เข้ามาพำนักอาศัยและทำงานอยู่ในพื้นที่อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

4.5.1 ข้อมูลส่วนตัวทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ผลการศึกษาที่รวบรวมได้จากการสัมภาษณ์ประชากรกลุ่มเป้าหมายที่เป็นแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าที่เข้ามาพำนักอาศัยและทำงานในพื้นที่อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ในพื้นที่แต่ละตำบล ละ 1 คน เป็นผู้ให้ข้อมูลการสัมภาษณ์ ซึ่งเป็นแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าที่เดินทางเข้ามาพำนักอาศัยและทำงานอยู่พื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ ตั้งแต่ก่อนที่จะมีการขึ้นทะเบียนแรงงานต่างด้าวและพิสูจน์สัญชาติ คือเดินทางเข้ามาก่อนปี พ.ศ.2552 จำนวน 5 คน และเข้ามาหลังปี พ.ศ.2552 จำนวน 7 คน เป็นแรงงานต่างด้าวที่เดินทางเข้ามาตามช่องทางด้านอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย จำนวน 10 คน และช่องทางตามแนวชายแดนธรรมชาติด้านอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 2 คน โดยทั้งหมดได้ทำการพิสูจน์สัญชาติที่จังหวัดท่าจี่เหล็ก สหภาพเมียนมาร์ รวมจำนวนทั้งสิ้น 12 คน ประกอบด้วย

1. Mr.SAI SAN NYUNT อายุ 32 ปี หมายเลขหนังสือเดินทาง TCL.099550 ที่พักอาศัย 380 ม.4 ต.สันทรายหลวง อ.สันทราย จ.เชียงใหม่
2. Mr.MIN ZAW อายุ 35 ปี หมายเลขหนังสือเดินทาง TCL.032986 ที่พักอาศัย 445/1 ต.สันทรายน้อย อ.สันทราย จ.เชียงใหม่
3. Mrs.AAR DOR อายุ 31 ปี หมายเลขหนังสือเดินทาง TCL.060180 ที่พักอาศัย 199/119 ม.8 ต.หนองจ่อม อ.สันทราย จ.เชียงใหม่
4. Mr.YE AUNG อายุ 33 ปี หมายเลขหนังสือเดินทาง TCL.059780 ที่พักอาศัย 104 ม.5 ต.เมืองเก่า อ.สันทราย จ.เชียงใหม่
5. Mrs.MYINT SEIN อายุ 43 ปี หมายเลขหนังสือเดินทาง TCL.063135 ที่พักอาศัย 233 ม.6 ต.สันพะเนตร อ.สันทราย จ.เชียงใหม่
6. Mr.SAI KAW SAR HLA อายุ 34 ปี หมายเลขหนังสือเดินทาง TCL.062963 ที่พักอาศัย 364 ม.13 ต.แม่แฝกใหม่ อ.สันทราย จ.เชียงใหม่
7. Mr.SOE TUN LIN อายุ 24 ปี หมายเลขหนังสือเดินทาง TCL.061828 ที่พักอาศัย 27 ม.5 ต.สันป่าเป้า อ.สันทราย จ.เชียงใหม่
8. Mr.THAN TUN HLAING อายุ 28 ปี หมายเลขหนังสือเดินทาง TCL.059103 ที่พักอาศัย 188/379 ต.สันนาเมือง อ.สันทราย จ.เชียงใหม่
9. Mr.PHYO THANT ZIN อายุ 29 ปี หมายเลขหนังสือเดินทาง TCL.004918 ที่พักอาศัย 123 ม.15 ต.ป่าไผ่ อ.สันทราย จ.เชียงใหม่

10. Mr.KYAW NAING อายุ 45 ปี หมายเลขหนังสือเดินทาง TCL.059467 ที่พักอาศัย 102/1 ม.5 ต.หนองหาร อ.สันทราย จ.เชียงใหม่

11. Mrs.NAN HNAW อายุ 34 ปี หมายเลขหนังสือเดินทาง TCL.091866 ที่พักอาศัย 100/3 ม.9 ต.แม่แฝก อ.สันทราย จ.เชียงใหม่

12. Mrs.NANG KHAM SAN อายุ 35 ปี หมายเลขหนังสือเดินทาง TCL.013782 ที่พักอาศัย 4/2 ม. 11 ต.หนองแห่ย์ อ.สันทราย จ.เชียงใหม่

4.5.2 ปัจจัยที่ทำให้แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่า อพยพเข้ามาพำนักอาศัยและทำงานอยู่ในพื้นที่อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

1) ระบอบการเมืองการปกครองของสหภาพเมียนมาร์

แต่เดิมระบอบการเมืองการปกครองของสหภาพเมียนมาร์จะอยู่ภายใต้การปกครองของรัฐบาลทหารพม่ามาโดยตลอด ซึ่งจะใช้การปกครองแบบเผด็จการรัฐบาลมีอำนาจเต็มที่แต่เพียงฝ่ายเดียว มีการผูกขาดทางอำนาจและจำกัดสิทธิเสรีภาพส่วนบุคคล ทำให้ประชาชนในประเทศเกิดความไม่พอใจจึงมีความทางการเมืองขัดแย้งกับรัฐบาลมาโดยตลอด ประชาชนกลุ่มต่างๆ ที่เป็นชนกลุ่มน้อยอาศัยอยู่ตามแนวชายแดน มักจะถูกกดขี่ข่มเหงและขาดการใส่ใจจากรัฐบาลเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะชนกลุ่มน้อยที่เป็นเชื้อชาติไทใหญ่จะไม่ได้รับการยอมรับและมักจะถูกกล่าวหาว่าเป็นกบฏหรือเป็นฝ่ายที่คอยต่อต้านรัฐบาล ส่งผลให้เกิดความขัดแย้งระหว่างชนเผ่ากลุ่มต่างๆ กับรัฐบาลทหารพม่าทำให้เกิดการสู้รบและปราบปรามจากฝ่ายรัฐบาลอยู่เป็นประจำ โดยเฉพาะเมื่อถึงฤดูแล้ง รัฐบาลมักจะส่งกองกำลังทหารเข้ามาปราบปรามชนกลุ่มน้อยต่างๆ เหล่านี้เพื่อให้ยอมสวามิภักดิ์ต่อรัฐบาล และประชาชนที่เป็นชนกลุ่มน้อยก็ได้ทำการต่อต้านและทำการต่อสู้เพื่อความเป็นอิสระภาพของตนเอง ทำให้เกิดความสงบขึ้นภายในประเทศอย่างต่อเนื่องมาโดยตลอด ทำให้ประชาชนในประเทศเกิดความรู้สึกไม่มั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ถึงแม้ว่าในปัจจุบันรัฐบาลทหารพม่ามีความพยายามที่จะแสดงให้เห็นว่ารัฐบาลมีความพยายามที่จะปรับเปลี่ยนใช้อำนาจในการบริหารประเทศให้มีความเป็นประชาธิปไตยมากขึ้น แต่ประชาชนภายในประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งชนกลุ่มน้อยกลุ่มต่างๆ ยังไม่มีความเชื่อมั่นหรือให้การยอมรับในระบอบประชาธิปไตยภายใต้การนำของรัฐบาลทหารของสหภาพเมียนมาร์เท่าที่ควร อาจจะเป็นด้วยสาเหตุหรือการกระทำของรัฐบาลทหารพม่าในอดีตที่ได้เลือกปฏิบัติต่อกลุ่มต่างๆ เหล่านี้ ทำให้ประชาชนชาวพม่าบางส่วนจึงต้องการแสวงหาสถานที่พำนักอาศัยที่ปลอดภัยจากการคุกคามของรัฐบาลทหารพม่า สถานที่ซึ่งมีความรู้สึกมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน รวมถึงการมีสภาพชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น จึงได้อพยพเดินทางเข้ามาพำนักอาศัยและทำงานในประเทศไทยและใน

พื้นที่อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ที่บ้านเมืองมีความสงบเรียบร้อย เศรษฐกิจมีความเจริญมั่นคง และไม่ต้องหลบภัยภัยสงครามเหมือนเช่นในสหภาพเมียนมาร์

2) ภาวะเศรษฐกิจภายในประเทศของสหภาพเมียนมาร์

ด้านเศรษฐกิจภายในประเทศของพม่า ในอดีตเมื่อครั้งก่อนที่แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่า จะเข้าพำนักอาศัยและทำงานอยู่ในประเทศไทยนั้น โดยการบริหารประเทศที่มาจากรัฐบาลทหาร พม่า สภาพเศรษฐกิจภายในของประเทศเป็นไปในรูปแบบผูกขาดแบบเบ็ดเสร็จจากผู้นำประเทศในยุคอื่นๆ ซึ่งประชาชนในประเทศส่วนใหญ่ก็จะประกอบอาชีพเกษตรกรรม ทำไร่ ทำนา ทำสวนก็ จะถูกเอารัดเอาเปรียบจากรัฐบาล โดยเมื่อถึงฤดูกาลเก็บเกี่ยวผลผลิตก็จะถูกเจ้าหน้าที่ทหารของ รัฐบาลเข้ามาเรียกเก็บผลผลิตจากประชาชนผู้เป็นเกษตรกร หรือถ้าประชาชนคนไหนมีรายได้จาก การทำงานหรือประกอบอาชีพต่างๆ ก็จะถูกเรียกเก็บภาษีในอัตราที่สูงมาก ถ้าขัดขึ้นหรือหลบเลี่ยง ก็จะถูกลงโทษด้วยมาตรการที่รุนแรงจากรัฐบาล ทำให้ประชาชนมีรายได้ไม่เพียงพอต่อการเลี้ยงชีพ เกิดความยากจนขึ้นแค้น เศรษฐกิจภายในประเทศอยู่ในภาวะซบเซา ประชากรวัยทำงานอยู่ใน สภาวะตกงานไม่มีงานทำเป็นจำนวนมาก ประชากรกลุ่มชาติพันธุ์หรือชนกลุ่มน้อยเผ่าต่างๆ ใน ประเทศมีโอกาสน้อยมากในการที่จะเข้าไปมีบทบาทหรือกำหนดทิศทางการบริหารจัดการด้าน เศรษฐกิจ แม้ในปัจจุบันก็ตามก็ยังไม่มีความเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น จึงเป็นเหตุให้แรงงานชาว พม่าอพยพเดินทางเข้ามาพำนักอาศัยและทำงานในประเทศไทยและในพื้นที่อำเภอสันทราย จังหวัด เชียงใหม่ ที่สังคมเมืองกำลังมีความเจริญเติบโตและมีสภาพเศรษฐกิจที่ดีกว่าประเทศภูมิลำเนาเดิมที่ ตนพำนักอาศัย มีรายได้เนื่องจากการทำงานเพื่อมาเลี้ยงดูครอบครัวและทำให้ชีวิตมีความเป็นอยู่ที่ดี ขึ้นกว่าเดิม

3) การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ภาวะการขาดแคลนแรงงาน และความต้องการจ้าง แรงงานในพื้นที่

จากสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจของพื้นที่ของอำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ในปัจจุบันที่ มีความเจริญเติบโตอย่างมาก มีโครงการก่อสร้างต่างๆ เกิดขึ้นมากมายไม่ว่าจะเป็นการก่อสร้าง ศูนย์การค้าต่างๆ อาคารสถานที่ทำงานหรือโครงการก่อสร้างหมู่บ้านจัดสรรที่ขยายตัวอย่างต่อเนื่อง เป็นจำนวนมาก ทำให้ความต้องการแรงงานทางด้านกรรมกรก่อสร้างมีมากตามไปด้วย และปัจจุบัน นายจ้างหรือผู้ประกอบการจะมีการจ้างแรงงานที่เป็นคนต่างด้าวทั้งที่ถูกกฎหมายและผิดกฎหมาย เพราะสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบันมีความขาดแคลนแรงงานด้านนี้อยู่เป็นจำนวนมาก อีกทั้งแรงงาน ต่างด้าวสัญชาติพม่าทำงานเป็นที่พึงพอใจของนายจ้างหรือผู้ประกอบการ เนื่องจากเป็นแรงงานที่มี ความขยันอดทน หนักเอาเบาสู้ ไม่เกียจงาน และมีความรับผิดชอบทำงานตามคำสั่งของนายจ้างได้ เป็นอย่างดี รวมไปถึงช่วยลดภาระค่าใช้จ่ายสำหรับค่าจ้างแรงงานคนไทย ที่มักจะเกี่ยวในเรื่องของ

ค่าจ้างอยู่เป็นประจำ เพราะแรงงานต่างด้าวเหล่านี้มีความพอใจสำหรับค่าจ้างที่ได้รับ ทำให้นายจ้างมีความต้องการจ้างแรงงานต่างด้าวเพื่อมาทำงานประเภทกรรมกรก่อสร้างนี้เป็นอย่างมาก และการที่ได้เข้ามาทำงานอยู่ในอำเภอสนทรายนี้ ทำให้แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่ามีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น มีอิสระในการดำเนินชีวิตและสามารถจัดกิจกรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ได้อย่างราบรื่นไม่มีปัญหาหรือการต่อต้านจากประชาชนในพื้นที่ ตรงกันข้ามบางครั้งก็ได้รับการส่งเสริมหรือสนับสนุนจากประชาชนในพื้นที่ตลอดจนองค์กรส่วนท้องถิ่นด้วย ทำให้มีแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าเดินทางเข้ามาพำนักอาศัยและทำงานในพื้นที่อำเภอสนทรายเป็นจำนวนมาก และมีความเชื่อมั่นว่าในอนาคตพื้นที่อำเภอสนทรายยังคงมีความจำเป็นหรือมีความต้องการจ้างแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าอีกเป็นจำนวนมาก เนื่องจากสภาวะทางเศรษฐกิจกำลังเจริญเติบโต และการขยายตัวของสังคมเมืองเป็นไปอย่างต่อเนื่อง แต่ขณะนี้ปัจจุบันกำลังประสบปัญหาในเรื่องของการขาดแคลนแรงงานกรรมกรเป็นจำนวนมาก ส่งผลให้แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าเดินทางเข้ามาพำนักอาศัยและทำงานอยู่ในพื้นที่อำเภอสนทราย จังหวัดเชียงใหม่เป็นจำนวนมาก

4) กฎหมาย ระเบียบปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง

แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าที่เข้ามาพำนักอาศัยและทำงานอยู่ในพื้นที่อำเภอสนทราย จังหวัดเชียงใหม่ มีความรู้สึกพึงพอใจและเห็นด้วยกับการที่รัฐบาลไทยเปิดโอกาสให้แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าที่ลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย ให้มาขึ้นทะเบียนแรงงานต่างด้าวและพิสูจน์สัญชาติเพื่อให้สามารถเข้ามาพำนักอาศัยและทำงานในประเทศไทยได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย ซึ่งจะทำให้สถานะภาพของแรงงานต่างด้าวที่ผิดกฎหมายเหล่านี้ก็จะถูกปรับเปลี่ยนสถานะกลายเป็นแรงงานต่างด้าวที่เข้าเมืองโดยถูกกฎหมายและสามารถขออนุญาตทำงานได้ตามเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนด โดยที่รัฐบาลไทยกับรัฐบาลพม่าได้ทำบันทึกข้อตกลง (MOU) ให้แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าที่ลักลอบเดินทางหลบหนีเข้าเมืองที่เป็นแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย และแรงงานต่างด้าวที่ได้รับการขึ้นทะเบียนแรงงานต่างด้าว (ทร.38/1) จากฝ่ายปกครองแล้วสามารถขออนุญาตทำงานเพื่อทำงานกับนายจ้าง โดยจดทะเบียนขออนุญาตกับสำนักงานจัดหางานในพื้นที่นั้นๆ ให้มีการดำเนินการพิสูจน์สัญชาติเพื่อรับรองสถานะสัญชาติว่าแรงงานต่างด้าวเหล่านั้นเป็นประชากรของสหภาพเมียนมาร์ และมีการออกเอกสารประจำตัวบุคคลคือหนังสือเดินทาง (TEMPARARY PASSPORT) เพื่อใช้เดินทางเข้ามาพำนักอาศัยในประเทศไทย และภายหลังจากที่แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าเหล่านี้ได้มีการพิสูจน์สัญชาติและออกเอกสารหนังสือเดินทางให้แล้ว จะได้รับการอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรจากเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองเป็นระยะเวลา 2 ปี และสามารถต่ออายุการอนุญาตได้อีก 2 ปี โดยสามารถขออนุญาตทำงานจากสำนักงานจัดหางานได้คราวละ 1 ปี ซึ่งต้องต่ออายุใบอนุญาตทำงานทุกๆ 1 ปี (อ้างในหน้า 22-26)

เป็นการอำนวยความสะดวกแก่แรงงานต่างด้าวให้สามารถเดินทางเข้ามาพำนักราชและทำงานได้อย่างถูกต้อง ไม่ต้องคอยหวาดระแวงเจ้าหน้าที่ตำรวจที่จะเข้ามาจับกุมดำเนินคดีและผลักดันส่งกลับประเทศ ส่งผลให้แรงงานต่างด้าวอพยพเข้ามาพำนักราชและทำงานในพื้นที่เป็นจำนวนมาก

นอกจากนี้ การที่รัฐบาลไทยได้นำกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับต่างๆ มาใช้กับแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่า นั้น แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าส่วนใหญ่เห็นว่ามีความเหมาะสมและมีความพึงพอใจในระเบียบ กฎเกณฑ์ ข้อบังคับต่างๆ เป็นอย่างดี เนื่องจากเห็นว่าหลังจากที่ได้ผ่านการพิสูจน์สัญชาติมาแล้ว แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าสามารถที่จะมีสิทธิและเสรีภาพต่างๆ เกิดขึ้นมากมาย เช่น เสรีภาพในการเดินทางไปไหนได้ทั่วประเทศไทย โดยที่ไม่ต้องขออนุญาตออกนอกเขตพื้นที่จังหวัดจากเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองเหมือนแต่ก่อน สิทธิในการได้รับการรักษาพยาบาลเมื่อเกิดการเจ็บป่วย สิทธิในการครอบครองสังหาริมทรัพย์เป็นของตนเองได้ สิทธิในการขออนุญาตทำใบอนุญาตขับขี่ยานยนต์และรถจักรยานยนต์ รวมไปถึงสิทธิในการได้เข้ารับการศึกษาระดับอนุบาลเป็นต้น แต่มีแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าบางส่วนที่ไม่เห็นด้วยกับกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับบางประการในเรื่องเกี่ยวกับเงื่อนไขของการทำงานที่กฎหมายกำหนดให้แรงงานต่างด้าวสามารถที่จะทำได้ เนื่องจากเห็นว่ามิชอบจำกัดมากเกินไป ซึ่งปัจจุบันแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าที่ขึ้นทะเบียนและผ่านการพิสูจน์สัญชาติแล้วนั้น สามารถขออนุญาตทำงานได้เพียงสองประเภท คือ งานกรรมกร และงานคนรับใช้ในบ้านเท่านั้น ซึ่งแรงงานต่างด้าวเห็นว่าเป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพในการทำงานเกินไป แต่ก็ไม่ได้มีการคัดค้านหรือต่อต้านให้เห็นอย่างเป็นรูปธรรม

5) โอกาสในการมีที่อยู่อาศัย

แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าที่เข้ามาพำนักราชและทำงานอยู่ในพื้นที่อำเภอสังขละบุรี ที่ส่วนใหญ่แล้วจะเป็นแรงงานต่างด้าวที่ผ่านการพิสูจน์สัญชาติแล้วมีความคิดเห็นคล้ายคลึงกัน คือจากการที่รัฐบาลไทยได้นำนโยบายการพิสูจน์สัญชาติเพื่อให้สามารถพำนักราชอยู่ในประเทศไทยได้อย่างถูกต้องตามกฎหมายนั้น ถือเป็นโอกาสที่ดีสำหรับการที่จะพำนักราชอยู่ในประเทศไทยได้เป็นระยะเวลานานๆ ซึ่งถ้ามีความเป็นไปได้ก็จะขอปักหลักใช้ชีวิตอยู่ในประเทศไทยนี้ต่อไป ไม่ต้องการที่จะกลับไปใช้ชีวิตยังประเทศภูมิลำเนาเดิมของตนแล้ว เนื่องจากบางคนได้อพยพหรือมาสร้างครอบครัวอยู่ที่ประเทศไทยนี้แล้วมีวิถีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีกว่าที่อยู่ในประเทศภูมิลำเนาเดิมของตน และรู้สึกมีความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินมากกว่า นอกจากนี้แล้วยังได้รับสิทธิในด้านอื่นๆ อีกมากมาย ไม่ว่าจะเป็นสิทธิการรักษาพยาบาล สิทธิในการครอบครองทรัพย์สิน สิทธิในการเดินทาง และสิทธิด้านการศึกษาระดับอนุบาล เป็นต้น และยังมีความเห็นว่าสภาพแวดล้อมและวิถีชีวิตความเป็นอยู่ รวมไปถึงขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมของประเทศไทยก็ไม่ค่อยมีความแตกต่างหรือผิดแปลกไปจากภูมิลำเนาของตนเอง และการได้รับการ

ต้อนรับด้วยน้ำใจไมตรีที่เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ของคนไทยในพื้นที่เป็นอย่างดี ทำให้แรงงานต่างด้าวกลุ่มนี้มีความต้องการที่พำนักอาศัยและทำงานอยู่ในประเทศไทยต่อไป ไม่อยากที่จะกลับไปใช้ชีวิตอยู่ในสหภาพเมียนมาร์ซึ่งเป็นประเทศภูมิลำเนาอีกต่อไป

4.6 ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตการณ์

จากการที่ผู้วิจัยได้ออกไปสังเกตการณ์และสอบถามประชาชนในพื้นที่ถึงสภาพการดำเนินชีวิตประจำวัน และสภาพความเป็นอยู่ของประชาชนและแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าที่เข้ามาพำนักอาศัยและทำงานอยู่ในพื้นที่อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ผู้ศึกษาพบว่าแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าที่เข้ามาพำนักอาศัยและทำงานในเขตพื้นที่อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ส่วนมากเป็นกลุ่มแรงงานพม่าที่มีเชื้อชาติไทใหญ่ โดยเริ่มแรกจะเดินทางลักลอบหลบหนีเข้าเมืองมาเป็นแรงงานต่างด้าวที่ผิดกฎหมาย ต่อมาได้รับการจดทะเบียนจากฝ่ายปกครองเรียกว่า จั๊นทะเบียนแรงงาน (ทร.38/1) และสามารถขออนุญาตทำงานกับสำนักงานจัดหางานเพื่อทำงานได้บางประเภทตามที่กฎหมายกำหนด ซึ่งภายหลังแรงงานต่างด้าวเหล่านี้จะต้องไปดำเนินการพิสูจน์สัญชาติตามนโยบายของรัฐบาล เพื่อให้มีสถานะบุคคลกลายเป็นแรงงานต่างด้าวเข้าเมืองโดยถูกกฎหมาย (อ้างในหน้า 17) สามารถที่จะพำนักอาศัยและทำงานอยู่ในประเทศไทยได้ตามที่กฎหมายกำหนด และแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าเหล่านี้ ส่วนใหญ่ก็จะมีวิถีชีวิตหรือสภาพความเป็นอยู่ตลอดจนขนบธรรมเนียมวัฒนธรรมและประเพณีต่างๆ คล้ายกับคนในพื้นที่ดั้งเดิมเป็นอย่างมาก เช่น ประเพณีตักบาตรวันเข้าพรรษา วันออกพรรษา วันวิสาขบูชา การบรรพชาบุตรหลานเป็นสามเณร (ประเพณีงานปอยส่างลอง) เป็นต้น ทำให้สามารถใช้ชีวิตได้อย่างกลมกลืนกับคนในพื้นที่ ไม่ต้องปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตของตนเองมาก อีกทั้งการเข้ามาพำนักอาศัยอยู่ในพื้นที่ก็ได้รับการยอมรับหรือไม่มีการต่อต้านจากชุมชนรอบข้างมากนัก ซึ่งอาจเป็นเพราะนิสัยส่วนตัวของคนไทยที่มีจิตใจเป็นมิตร โอบอ้อมอารีเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่มีความเอ็นดูสงสารผู้ที่ได้รับความลำบากหรือตกทุกข์ได้ยาก หรือคนที่ต้องจากบ้านเกิดเมืองนอนมาหางานทำเพื่อหาเลี้ยงครอบครัว ทำให้แรงงานต่างด้าวเหล่านี้เกิดความรู้สึกอบอุ่นรู้สึกมีความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของตน จึงต้องการที่จะพำนักอาศัยอยู่ในพื้นที่อำเภอสันทรายนี้ต่อไป ไม่อยากที่จะอพยพหรือโยกย้ายไปอยู่ที่อื่นอีก

แต่สำหรับการดำเนินชีวิตประจำวันนั้น ทั้งแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าและประชาชนในพื้นที่จะไม่ค่อยมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกันมากนัก ต่างคนก็ต่างใช้ชีวิตส่วนตัวของตนเองในการทำงานหรือประกอบอาชีพของตนเอง โดยวิถีชีวิตของแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าในแต่ละวันนั้นก็ใช้เวลาส่วนใหญ่ไปกับการออกไปรับจ้างทำงาน เนื่องจากต้องหาเลี้ยงตัวเองและครอบครัว ถ้าครอบครัวไหนมีลูกเด็กเล็กก็จะทำหน้าที่ของผู้เป็นแม่ที่ต้องคอยดูแลให้การอบรมเลี้ยงดู

ส่วนพ่อผู้เป็นหัวหน้าครอบครัวก็จะมีหน้าที่ออกไปทำงานเพื่อหาเลี้ยงครอบครัว หรืออาจจะนำไปฝากเลี้ยงไว้กับสถานรับเลี้ยงเด็ก และถ้าครอบครัวไหนที่มีลูกที่มีอายุถึงเกณฑ์เข้าเรียนในระดับอนุบาลหรือชั้นประถมแล้ว พ่อแม่ผู้ปกครองก็จะนำลูกเข้าเรียนในโรงเรียนหรือสถานศึกษาตามนโยบายเรียนฟรี 15 ปีของรัฐบาล ที่เปิดโอกาสแก่นุตรหลานแรงงานต่างด้าวได้เข้ารับการเรียน การศึกษาขั้นพื้นฐานตามกฎหมาย ซึ่งปัจจุบัน โรงเรียนของภาครัฐแต่ละแห่งที่อยู่ในพื้นที่อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ จะมีเด็กนักเรียนที่เป็นบุตรหลานของแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าเข้ารับการ ศึกษาอยู่เป็นจำนวนมาก

ในเรื่องการทำงานนั้น แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าที่ทำงานอยู่ในพื้นที่อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ส่วนใหญ่ก็จะได้รับการยอมรับจากนายจ้างหรือผู้ประกอบการตลอดจนเพื่อนร่วมงานที่เป็นแรงงานคนไทยหรือเป็นคนในพื้นที่เป็นอย่างดี เพราะแรงงานต่างด้าวเหล่านี้มีความ รับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย มีความขยันอดทน และมีความตั้งใจในการทำงานเป็นอย่างดี สามารถทำงานร่วมกันกับแรงงานคนไทยได้เป็นอย่างดี สังเกตได้จากสถานที่ทำงานหลายๆ แห่ง ซึ่งส่วนมากจะเป็นแหล่งสถานที่ทำงานประเภทกิจการก่อสร้างนั้นจะมีทั้งแรงงานที่เป็นคนไทย หรือเป็นคนในพื้นที่กับแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าทำงานอยู่ร่วมกัน ซึ่งแรงงานทั้งสองฝ่าย สามารถทำงานร่วมกันได้เป็นอย่างดี ต่างคนก็ต่างทำงานในหน้าที่ที่ตนได้รับมอบหมายไม่มีปัญหา ในเรื่องของเชื้อชาติหรือภาษาของแต่ละฝ่ายมาเป็นอุปสรรคในการทำงาน เนื่องจากแรงงานต่างด้าว สัญชาติพม่าเหล่านี้ส่วนใหญ่จะเป็นชนกลุ่มน้อยที่อาศัยอยู่ในสหภาพเมียนมาร์ซึ่งสามารถพูดและ ฟังภาษาไทยได้เป็นอย่างดี ความสัมพันธ์ในฐานะเพื่อนร่วมงานมีความเป็นไปอย่างราบรื่นเรียบร้อย ไม่มีปัญหาความขัดแย้งต่อกันแต่อย่างใด